

თავი XXXIV⁷
დაწყებითი საფეხურის უკრაინული ენის პროგრამის შინაარსი
I-II დონეებისათვის (დI - დ II)

სარეკომენდაციო შინაარსი

პროგრამის შინაარსი წარმოადგენს იმ ენობრივი მასალისა და სოციოკულტურული თემატიკის ჩამონათვალს, რომელიც გამოიყენება სტანდარტში დადგენილი საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევების გასავითარებლად. ჩამონათვალი ვერ იქნება ამომწურავი, ვერც სავალდებულო. იგი სარეკომენდაციო ხასიათს ატარებს. დასაშვებია ჩამონათვალის შეცვლა, გადანაცვლება, შევსება, შემცირება. მთავარია, დასასწავლი ენობრივი მასალის და კულტურული თემატიკის შერჩევას, გათვალისწინებულ იქნეს:

- სტანდარტში მითითებული საკომუნიკაციო ამოცანები;
- თანამედროვე ენის ნორმები;
- ასაკობრივი თავისებურებები და მოზარდის ინტერესთა სფერო.

პანორამა

1. სამეტყველო ფუნქციები

- 1.1. სოციალური ურთიერთობები
- 1.2. ინფორმაციის გაცვლა
- 1.3. აღწერა / დახასიათება
- 1.4. შეფასება
- 1.5. სურვილის გამოხატვა
- 1.6. გრძნობები / შეგრძნებები
- 1.7. დროში ორიენტირება
- 1.8. სივრცეში ორიენტირება
- 1.9. ნებართვა
- 1.10. ინტერაქცია საკლასო ოთახში

ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები I - II დონისთვის (დI-დII)

რუბრიკა	სამეტყველო ფუნქციები			
	დ I		დ II	
	გაგება	გამოყენება	გაგება	გამოყენება
1.1 სოციალური ურთიერთობები				
მისალმება/ მოკითხვა	-Привіт! Здрастуй(те)!	-Привіт! Здрастуй(те)!	-Привіт! Здрастуй (те)! -Доброго ранку, добрий день / вечір!	-Привіт! -Здрастуй (те)! -Доброго ранку, добрий день / вечір!
დამშვიდობება	-До зустрічі! До побачення!	- До зустрічі!	До зустрічі! До побачення! -До зустрічі! Побачимося!	- До зустрічі! -До побачення!
წარდგენა/გაცნობა	-Я Давид \ Дато! Це Катерина \ Ека!	-Давид \ Дато! Катерина \ Ека!	- Привіт! Я Давид \ Дато! Це Катерина \ Ека!	-Давид \ Дато! Катерина \ Ека!
მოზოდინება	- Вибач (те)!	- Вибач (те)!	-Вибач (те)! Пробач (те)!	-Вибач (те)!
მადლობის გადახდა	-Спасибі!	- Дякую	-Велике спасибі!	-Дякую!
მილოცვა/კეთილი სურვილები	-Вітаю!	-Вітаю!	-Вітаю! Всього найкращого!	-Вітаю!
დათანხმება/ უარყოფა	-Так! Ні.	-Так! Ні.	-Так! добре.	-Так!
1.2 ინფორმაციის გაცვლა				
პირადი მონაცემები: სახელი, გვარი, ასაკი	-Як тебе (Вас) звать? -Мене звать ... -Скільки тобі (Вам) років? -Мені ... років.	-Я Дато. А тебе? -Ека.	-Як тебе (Вас) звать? -Мене звать ... -Скільки тобі (Вам) років? -Мені ... років. -Як звать твоїх (Ваших) батьків? -У тебе (Вас) є брат / сестра?	-Як тебе звать? -Марі. -Скільки тобі років? -Шість.
იდენტიფიცირება ადამიანის/საგნის	-Хто вона (він)? - Це моя (мій) ...	-Хто це? -Що це?	-Хто вона (він / вони)? -Це мій (я) друг / подруга / мама	-Хто це? -Що це?

	-Що це? -Це ...	-Це ...	/ тато / брат / сестра -Вона (він / вони) моя (мій / мої) ... -Що це? -Це ...	-Це мій (оця) друг (товариш) / подруга / мама (мати) / тато / брат / сестра
1.3 აღწერა/დახასიათება				
ადამიანის გარეგნობა	Гарний (ა), (не) гарний (ა), високий (ა), низький (ა), повний (ა), худий (ა).	(не) гарний (ა),	Гарний (ა), негарна (იი), високий (ა), низький (ა), повний (ა), худий (ა).	(не) гарний(ა),
ადამიანის დახასიათება	-Хороший (ა), добрий (ა), поганий (ა.)	-Хороший (ა), поганий (ა).	-Гарна (იი), добра (იი), погана, зла (იი).	-Добра (იი), зла (იი).
საგნის აღწერა	-Який колір / розмір? -Червоний, білий, чорний / великий, маленький.	Червоний, білий, чорний, Великий, маленький.	-Який колір / розмір / форма? Червоний ... / великий ... / круглий ...	Червоний ... / великий ... / круглий ...
1.4 შეფასება				
მომწონს/არ მომწონს	Я (не) люблю (що?) ...		Я люблю (що?) ...	Я люблю (що?)...
1.5 სურვილის გამოხატვა				
სურვილის გამოხატვა	- Хочеш ...? - Хочу / не хочу.		-Хочеш ...? -Хочу/не Хочу. - Тобі треба? -Мені треба / не треба.	-Хочеш ...? -Хочу/не Хочу. - Тобі треба? -Мені треба / не треба.
1.6 გრძნობები/ შეგრძნებები				
სიხარული	-Я радий (ა), дуже добре!	-Дуже добре!	-Я радий (ა), дуже добре, (чудово)	- Дуже добре!
შეგრძნებები	-Холодно/жарко (спекотно).	-Холодно/жарко(спекотно).	-Мені холодно / жарко (спекотно)./ тепло.	- Холодно / жарко(спекотно)

				. / тепло.
1.7 დროში ორიენტირება				
დროში განთავსება	- Сьогодні/Завтра / Вчора.	- Сьогодні//Завтра / Вчора.	-Сьогодні//Завтра/Вчора. -Зранку/Вдень/Ввечері. -В неділю ...	- Сьогодні/Завтра / Вчора.
1.8 სივრცეში ორიენტირება				
ადგილმდებარეობა	-Де? -тут /там.	-тут /там.	-Де це? -Це тут / там.	-тут /там.
1.9 ნებართვა				
ნებართვა	-Можна я (що зроблю) ...?		-Можна я (що зроблю) ...?	-Можна я (що зроблю) ...?
1.10 ინტერაქცია საკლასო ოთახში				
მასწავლებლის მითითებები	Встань (те) / сідай (те), будь ласка! Подивися (іться) ! Увага! Відкрий (те) / закрый (те) книги / зошити. Давай (те) читати / грати! Пограємо!		-Встань (те) / сідай (те), будь ласка! Подивися (іться) ! Увага! -Відкрий (те) / закрый (те) книги / зошити, будь ласка! -Давай (те) читати / грати!	

2. ლექსიკა

2.1. ინდივიდი

2.2. ინდივიდის გარემოცვა

2.3. აქტივობები

2.4. ინდივიდის ორიენტირები

2. ლექსიკა

	მაგალითები
--	------------

რუბრიკა	დ I		დ II	
	გაგება	გამოყენება	გაგება	გამოყენება
2.1 ინდივიდი				
სხეული	Тіло, голова, обличчя, очі ніс, вухо, рот, рука, нога.	Голова, очі, ніс, вухо, рот, рука, нога.	Тіло, голова, обличчя, очі ніс, вухо, рот, рука, нога, палець.	Голова, очі, ніс, обличчя, рот, вухо, рука, нога, палець.
ტანსაცმელი	Сукня, штани, шорти, майка, спідниця, джинси, кепка, шапка, куртка, пальто, чоботи, кросівки.	Шорти, джинси, майка, кепка, кросівки.	Одяг, взуття, сукня, спідниця, брюки, шорти, майка, джинси, сорочка, кепка, шапка, куртка, пальто, чоботи, кросівки, шкарпетки, туфлі, рукавички.	Сукня, спідниця, майка, шорти, джинси, кепка, куртка, шкарпетки, туфлі, кросівки.
2.2 ინდივიდის გარემოცვა				
ოჯახი/ნათესავები	Мати, тато, брат, сестра, бабуся, дідусь.	Мати, тато, брат, сестра, бабуся, дідусь.	Сім'я, рідня, мати, тато, брат, сестра, бабуся, дідусь, тітка, дядько.	Мати, тато, брат, сестра, бабуся, дідусь, тітка, дядько.
ცხოველთა სამყარო	Собака, кішка, мишка, кінь, корова, вівця, свиня, лев, лисиця, вовк, ведмідь, курка, птах	Собака, кішка, корова, свиня, вовк, курка, птах.	Домашні тварини: собака, кішка, кінь, корова, вівця, свиня; Тварини: ведмідь, лев, лисиця, вовк, слон, тигр, мавпа; птахи: курка, качка, гусак, півень.	Собака, кішка, кінь, корова, вівця, свиня, вовк, лев, ведмідь, лисиця, мавпа, півень, курка, качка, гусак.
სათამაშოები	Лялька, робот, кубики, машина.	Лялька, машина.	Іграшка, лялька, кубики, робот, машина, м'яч.	Лялька, машина, м'яч, ведмедик.
ბუნება/ბუნების მოვლენები	Дош, сніг, вітер, сонце.	Дош, вітер, сніг.	Природа, дош, сніг, вітер, сонце, місяць, лід, ліс, море.	Дош, вітер, сніг, ліс, море.
საცხოვრებელი	Будинок, стіл, стілець, ліжка,	Будинок, стіл, стілець,	Будинок, квартира,	Будинок, стіл, стілець,

ადგილი/საყოფაცხოვრებო ნივთები	шафа, двері, вікно.	ліжко, шафа, двері, Вікно.	місто, село, стіл, стілець, ліжко, шафа, полиця, крісло, диван, комп'ютер, телевізор, підлога, стеля, двері, вікно, дзеркало.	ліжко, шафа, диван, крісло, двері, вікно, дзеркало, комп'ютер, телевізор.
სკოლა/სასკოლო ნივთები	Школа, клас, дошка, крейда, ручка, зошит, книга, щоденник, дзвінок, вчителька.	Школа, клас, дошка, крейда, зошит, книга, щоденник, дзвінок, вчителька.	Школа, клас, дошка, крейда, книга, зошит, щоденник, ручка, сумка, дзвінок, вчителька.	Школа, клас, крейда, ручка, книга, зошит, щоденник, дзвінок, вчителька.
სურსათი	Хліб, сир, масло, цукор, чай, вода, молоко, огірок, помідор, кавун, яблуко, персик, банан.	Хліб, сир, масло, цукор, молоко, чай, огірок, вода, помідор, яблуко, персик, банан, кавун.	Продукти, хліб, сир, цукор, чай, молоко, кава, сік, м'ясо, риба, вода; овочі: огірок, помідор, капуста, зелень, цибуля, морква; фрукти: яблуко, кавун, апельсин, персик, банан.	Хліб, сир, цукор, чай, кава, молоко, сік, вода, огірок, помідор, цибуля, яблуко, персик, кавун, банан.
დღესასწაულები და ზეიმები	Канікули, свято.	Канікули, свято.	Канікули, свята: День народження, Новий рік, Різдво. Вихідні.	Канікули, свято, вихідні.
2.3 აქტივობები				
შინ/ გარეთ	Бути, вставати, ходити, спати, їсти, грати, співати, слухати, говорити, брати, давати, писати, читати, мити, дивитися, любити.	Вставати, спати, дивитися, слухати, грати, говорити, брати, давати, любити.	Жити, бути, вставати, сидати, грати, слухати, говорити, співати, брати, давати, дивитися, любити, ненавидіти, писати, читати, чекати.	Жити, вставати, сидати, говорити, слухати, співати, брати, давати, любити.
2.4 ინდივიდის ორიენტირები				
დრო	Час, вчора, сьогодні, завтра.	Вчора, сьогодні, завтра.	Час, година, вчора, сьогодні, завтра.	Час, вчора, сьогодні, завтра.

კვირის დღეები/წელიწადის დროები	Дні тижня. Пори року.	Понеділок-неділя. Зима, весна, літо, осінь.	Дні тижня. Місяці. Пори року.	Понеділок-неділя. Січень-грудень. Зима, весна, літо, осінь.
ადგილმდებარეობა	Тут, там.	Тут, там.	Тут, там, близько, далеко. в \ на \ під \ за.	Тут, там, в \ на \ під \ за.
ფერი	Червоний, білий, чорний.	Червоний, білий, чорний,	Червоний, білий, чорний, зелений, синій, рожевий, жовтий, сірий.	Червоний, білий, чорний, жовтий, зелений.
ზომა	Великий, маленький.	Великий, маленький.	Великий, маленький, широкий, вузький.	Великий, маленький.
რაოდენობა	Багато, мало.	Багато, мало.	Багато, мало, небагато.	Багато, мало.
რიცხვები	Один-десять.	Один-десять.	Число. Один-двадцять.	Один-двадцять.

დაწყებითი საფეხურის უკრაინული ენის პროგრამის შინაარსი

III – IV დონეებისათვის (დ III, დIV)

სარეკომენდაციო შინაარსი

პროგრამის შინაარსი წარმოადგენს იმ ენობრივი მასალისა და სოციოკულტურული თემატიკის ჩამონათვალს, რომელიც გამოიყენება სტანდარტში დადგენილი საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევების გასავითარებლად. ჩამონათვალი ვერ იქნება ამომწურავი, ვერც სავალდებულო. იგი სარეკომენდაციო ხასიათს ატარებს. დასაშვებია ჩამონათვალის შეცვლა, გადანაცვლება, შევსება, შემცირება. მთავარია, დასასწავლი ენობრივი მასალის და კულტურული თემატიკის შერჩევისას, გათვალისწინებულ იქნეს:

- სტანდარტში მითითებული საკომუნიკაციო ამოცანები;
- თანამედროვე ენის ნორმები;
- ასაკობრივი თავისებურებები და მოზარდის ინტერესთა სფერო.

პანორამა

1. სამეტყველო ფუნქციები

- 1.1. სოციალური ურთიერთობები
- 1.2. ინფორმაციის გაცვლა
- 1.3. აღწერა / დახასიათება
- 1.4. შეფასება
- 1.5. სურვილის გამოხატვა
- 1.6. გრძნობები / შეგრძნებები
- 1.7. დროში ორიენტირება
- 1.8. სივრცეში ორიენტირება
- 1.9. ნებართვა
- 1.10. ინტერაქცია სასწავლო ოთახში

ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები III-IV დონისთვის (დIII-დIV)

რუბრიკა	ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები დ III-IV
1.1 სოციალური ურთიერთობები	
მისალმება/მოკითხვა	-Привіт! Здрастуй (те)! -Доброго ранку, добрий день / вечір!
დამშვიდობება	- До зустрічі! До побачення! -До зустрічі! Побачимось!
წარდგენა/გაცნობა	- Привіт! Я Давид \ Дато! Це Катерина \ Ека!
მიმართვა	- Катерина Петрівна \ Сергій Іванович \ , Здрастуйте \ до побачення \ !
მოზოდინება	-Вибач (те)!
მადლობის გადახდა	-Велике спасибі!Дякую!
მილოცვა/კეთილი სურვილები	-Вітаю! Найкращі вітання (побажання)!
დათანხმება/უარყოფა	-Так! Добре! – Ні!

1.2 ინფორმაციის გაცვლა	
პირადი მონაცემები: სახელი, გვარი, ასაკი	-Як тебе (Вас) звать? -Мене звать ... -Скільки тобі (Вам) років? -Мені ... років. -Як звать твоїх (Ваших) батьків? -У тебе (Вас) є брат / сестра? - Як твоє / Ваше прізвище?
იდენტიფიცირება ადამიანის/საგნის	-Хто вона (він / вони)? -Це мій (оя) друг / подруга / мама / тато / брат / сестра -Вона (він / вони) моя (мій / мої) ... -Що це? -Це ...
1.3 აღწერა/დახასიათება	
ადამიანის გარეგნობა	Гарна (ий), негарна (ий), висока (ий), низька (ий), повна (ий), худа (ой).
ადამიანის დახასიათება	-Гарна (ий), добра (ий), погана, зла (ий).
საგნის აღწერა	-Який колір / розмір / форма? Червоний ... / великий ... / круглий ...
1.4 შეფასება	
მომწონს/არ მომწონს	Мені не / подобається (що?) ...
1.5 სურვილის გამოხატვა	
სურვილის გამოხატვა	-Хочеш ...? -Хочу/не хочу. - Тобі треба? -Мені треба / не треба.
1.6 გრძნობები/შეგრძნებები	
სიხარული	- Я радий (а), дуже добре, чудово.
შეგრძნებები	- Мені холодно / спекотно / тепло.
1.7 დროში ორიენტირება	
დროში განთავსება	-Сьогодні/завтра/вчора. -Зранку/вдень/ввечері. -Ву неділю ...
1.8 სივრცეში ორიენტირება	
ადგილმდებარეობა	-Де це? -Це тут / там.
1.9 ნებართვა	
ნებართვა	-Дозвольте мені/нам (що зробити) ...?
1.10 ინტერაქცია საკლასო ოთახში	

მასწავლებლის მითითებები	-Встань (те) / сідай (тесь), будь ласка! -Подивися (іться)! Увага! -Відкрий (те) / закрый (те) книги / зошити, будь ласка! -Давай (те) читати / грати! -Можете мені допомогти?
-------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

2. ლექსიკა

- 2.1. ინდივიდი
- 2.2. ინდივიდის გარემოცვა
- 2.3. აქტივობები
- 2.4. ინდივიდის ორიენტირები

2. Лексика

რუბრიკა	მაგალითები დ III-IV
2.1 ინდივიდი	
სხეული	Тіло, голова, обличчя, око, ніс, вухо, рот, рука, нога, палець ...
ტანსაცმელი	Одяг, взуття, сукня, спідниця, штани, шорти, майка, джинси, сорочка, кепка, шапка, куртка, пальто, чоботи, кросівки, шкарпетки, туфлі, рукавички ...
2.2 ინდივიდის გარემოცვა	
ადამიანი	Людина, дитина, діти, дорослий ...
ოჯახი/ნათესავები	Сім'я, рідня, мати, тато, брат, сестра, бабуся, дідусь, тітка, дядько ...
ცხოველთა სამყარო	Домашні тварини: собака, кішка, кінь, корова, вівця, свиня; Звіри: ведмідь, лев, лисиця, вовк, слон, тигр, мавпа; птах: курка, качка, гусак, півень.
სათამაშოები	Іграшка, лялька, кубики, робот, машина, м'яч.
ბუნება/ბუნების მოვლენები	Природа, дощ, сніг, вітер, сонце, місяць, лід, ліс, море.
საცხოვრებელი ადგილი/ საყოფაცხოვრებო ნივთები	Будинок, квартира, місто, село, стіл, стілець, ліжка, шафа, полиця, крісло, диван, комп'ютер, телевізор, підлога, стеля, двері, вікно, дзеркало.
სკოლა/სასკოლო ნივთები	Школа, клас, дошка, крейда, книга, зошит, щоденник, ручка, сумка, дзвінок, вчителька.
სურსათი	Продукти, хліб, сир, цукор, чай, молоко, кава, сік, м'ясо, риба, вода овочі: огірок, помідор, капуста, зелень, цибуля, морква; фрукти: яблуко, апельсин, персик, кавун, банан.
დღესასწაულები და ზეიმები	Канікули, свято (а), день народження, Новий рік, Різдво, вихідні.
2.3 აქტივობები	
შინ/ გარეთ	Жити, бути, вставати, сидати, грати, слухати, говорити, співати, брати, давати, дивитися, любити, ненавидіти, писати, читати, чекати.
2.4 ინდივიდის	

ორიენტირები	
დრო	Час, година, вчора, сьогодні, завтра.
კვირის დღეები/ წელიწადის დროები	Дні тижня. Місяці. Пори року.
ადგილმდებარეობა	Тут, там, близько, далеко.
ფერი	Червоний, білий, чорний, зелений, синій, рожевий, жовтий, сірий.
ზომა	Великий, маленький, широкий, вузький.
რაოდენობა	Багато, мало, небагато.
რიცხვები	Число. Один-двадцять.

3. გრამატიკა

გრამატიკის სწავლება კონტექსტშია სასურველი და არა კონტექსტისაგან მოწყვეტილად, რაც საკომუნიკაციო მიზნებს უნდა ემსახუროდეს. წესებისა და ტერმინების ზეპირად სწავლება არ არის რეკომენდებული. მოსწავლეს საშუალება უნდა მიეცეს დააკვირდეს, ამოიცნოს, გაიაზროს და კონტექსტში გამოიყენოს გრამატიკული თავისებურებები და კონსტრუქციები/ მოვლენები. ამისათვის სასურველია:

- ასათვისებელ ენობრივ მასალაზე აგებული დიდაქტიზებული ტექსტების მეშვეობით გრამატიკული მასალის სახალისო, ადვილად გასაგებ ზეპირ თუ წერილობით საკომუნიკაციო სიტუაციებში მიწოდება;
- მრავალფეროვანი აქტივობებისა და სავარჯიშოების შეთავაზება.

3. Граматика

3.1. Фонетика. Графіка. Орфографія.

Звуки мови і букви. Співвідношення звуків і букв. Абетка.

Голосні і приголосні звуки. Тверді і м'які, дзвінки і глухі приголосні.

Слово. Склад. Наголос та ритміка. Правила вимови.

Вживання малої та великої букв. Правила переносу слів.

3.2. Морфологія.

Іменник.

Назви істот і неістот, власні та загальні іменники.

Рід. Число. Відмінок.

Вживання відмінків:

Називний відмінок

Назва особи, предмета; звернення

а) без прийменника

- Відсутність особи, предмета;
- Позначення кількості, дати, віку, часу;

б) з прийменником

- Позначення місця (в, у, біля);
- Позначення приналежності (в, у).

Давальний відмінок

а) без прийменника

- Позначення адресата дії.

Знахідний відмінок

а) без прийменника

- Позначення особи або предмета як об'єкта дії;
- б) з прийменником
- Позначення місця та напрямку дії (в, на).

Орудний відмінок

а) без прийменника

- Позначення предмета, за допомогою якого здійснюється дія;
- Позначення роду занять або фаху при дієслові.

Місцевий відмінок

- Позначення об'єкта думки й мови (в).
- Позначення місця дії, засобу пересування (в, на).

Прикметник.

Рід. Число. Відмінок. Залежність від роду, числа й відмінка іменника в називних і знахідних відмінках.

Займенник.

Розряди займенників.

Особисті займенники (я, ти, він, вона, воно, ми, ви, вони).

- Родовий відмінок особових займенників в конструкціях (У мене є собака. Її звать Білка. і т.д.);
- Давальний відмінок особових займенників в конструкціях (Мені подарували книгу і т.д.)

Присвійні займенники (мій, твій, наш, ваш).

Вказівні займенники (цей, той).

Числівник.

Кількісні й порядкові числівники (від одного до тридцяти).

- Позначення дати (перше квітня), віку (один рік, два, три, чотири роки; п'ять років);
- Часу (одна година; дві, три, чотири години; сім годин).

Дієслово.

Інфінітив. Теперішній час. Особа і число.

Дієслова руху (йти - їхати, нести - везти).

Службові частини мови.

Прийменник

Прийменники - в, на, з, з-за, до, біля, о, через з іменниками у відповідних відмінках.

Сполучник.

Сполучники а, і, або в простих реченнях.

Сполучники а, але, і в складносурядних реченнях.

Частка.

Частки - та, або, а, але, не тільки, для утворення наказового способу.

Вигук.

3.3. Синтаксис. Пунктуація.

Словосполучення.

Види речень за метою висловлювання.

Просте речення.

Знаки пунктуації в кінці речення, при звертанні, перед сполучниками.

4. СОЦІОКУЛЬТУРА ДА КУЛЬТУРА

სანამ მოსწავლეები უცხოურ ენაში ცოდნის დონეს აიმაღლებდნენ, დასაშვებია მოცემული ინფორმაციის მშობლიურ ენაზე მიწოდება.

სოციო-კულტურული და კულტურული შინაარსი

- **დღესასწაულები და ტრადიციები:** რამდენიმე დღესასწაული, მათი თავისებურებები, დეკორაციები, ტრადიციული კერძები, პერსონაჟები და სხვა; **უკრაინული ტრადიციული ტანსაცმელი**
- **ხალხური წეს-ჩვეულება; ხალხური კალენდარი, ხალხური თამაშები;**
- **პურობა:** კვების რეჟიმი, უკრაინული მოზარდის ტიპური საუზმე, რამდენიმე ტიპური კერძის დასახელება და სხვა;
- **მომსახურება:** ტრანსპორტის სახეობები, საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილები;
- **თავისუფალი დრო/გართობა/დასვენება:** რამდენიმე ტრადიციული საბავშვო თამაში და წესი, საბავშვო სიმღერები და ლექსები;
- **დაწყებითი სკოლა:** სასწავლო საგნები, სწავლის ხანგრძლივობა, სასკოლო კვირის და დღის განრიგი, არდადეგების რაოდენობა და ვადები;
- **ხმამიბაძვა (ონომატოპეა):** ცხოველები, ჩვეული ხმაურები (кукареку, бум, апчхи ...);
- **საკუთარი სახელები და კნინობითი ფორმები;**
- **სახელმწიფო სიმბოლოები:** დროშა;
- **ხელოვნების სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლები, უკრაინული ხალხური ხელოვნება;**
- **დედაქალაქი და მისი რამდენიმე ღირსშესანიშნაობა.**

დაწყებითი საფეხურის უკრაინული ენის პროგრამის შინაარსი V-VI დონეებისათვის (დV, დVI)

სარეკომენდაციო შინაარსი

პროგრამის შინაარსი წარმოადგენს იმ ენობრივი მასალისა და სოციოკულტურული თემატიკის ჩამონათვალს, რომელიც გამოიყენება სტანდარტში დადგენილი საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევების გასავითარებლად. ჩამონათვალი ვერ იქნება ამომწურავი, ვერც სავალდებულო. იგი სარეკომენდაციო ხასიათს ატარებს. დასაშვებია ჩამონათვალის შეცვლა, გადანაცვლება, შევსება, შემცირება. მთავარია, დასასწავლი ენობრივი მასალის და კულტურული თემატიკის შერჩევას, გათვალისწინებულ იქნეს:

- სტანდარტში მითითებული საკომუნიკაციო ამოცანები;
- თანამედროვე ენის ნორმები;
- ასაკობრივი თავისებურებები და მოზარდის ინტერესთა სფერო.

პანორამა

1. სამეტყველო ფუნქციები

- 1.1. სოციალური ურთიერთობის დამყარება
- 1.2. ინფორმაციის გაცვლა
- 1.3. აღწერა / დახასიათება
- 1.4. ემოციების, გრძნობების გამოხატვა
- 1.5. დროში ორიენტირება
- 1.6. სივრცეში განთავსება
- 1.7. ლოგიკური კავშირების გამოხატვა
- 1.8. ნებართვა, ვალდებულება, იძულება, აკრძალვა, რჩევის მიცემა
- 1.9. ინტერაქცია სასწავლო ოთახში

ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები V-VI დონეებისათვის (დV-დVI)

სამეტყველო ფუნქციები	ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები დV-VI
1. 1.1. სოციალური ურთიერთობის დამყარება	
მისალმება	Здрастуй (те)! Привіт! Добрий\Доброго ранку (вечора, дня)!
დამშვიდობება	До побачення! Бувай!
მოკითხვა	Як справи (успіхи)? Дякую, добре (нормально, погано, так собі, чудово).
პიროვნების წარდგენა	Це (хто?) ... Це мій \ моя (хто?) ... Вона (хто?) ... Познайомтесь, це мій \ моя (хто?) ... Її \ його \ її звать .. Дуже приємно.
თავაზიანად მიმართვა	Ви, (ім'я, по батькові), Скажіть, будь ласка, ...
მოზოდინება	Вибач (те) \ Пробач (те), будь ласка. Я хочу вибачитися.
მადლობის გადახდა და სათანადო პასუხი	Дякую. (Велике) спасибі за (що?) ...
მილოცვა	Вітаю! З днем народження! Зі святом! З Новим роком \ з Різдвом! Вітаю тебе \ вас з Міжнародним Жіночим днем (з Великоднем і т. п.)!
შეთავაზება, დაპატიჟება, დათანხმება უარის თქმა	На, тримай. \ Ось, візьми. Хоче - ш (те), (що зробимо?) ...? Запрошую тебе \ Вас (куди?) На \ в ... Приходьте до мене (коли?) Із задоволенням! Звичайно, прийд - у (емо)! Ти знаєш, я не зможу (коли?) ..., Давай (коли?) ... На жаль, не зможу. Давай (те) відкладемо.
ინტერაქცია სუფრასთან (სახლში და საზოგადოებრივი კვების ობიექტებში)	Спробуй (те) це. Пригощайтесь! На здоров'я! Покласти \ налити тобі \ вам ще? Так \ ні, дякую. Дуже смачно! Передай (те) \ візьм - и (іть), будь ласка (що?)

	... Принесіть, будь ласка, (що?) ...
წახალისება, შექება	Молодець \ Молодці! Розумниця! У тебе відмінно (прекрасно) вийшло! Дуже добре. Вірно. Чудово! Все в порядку!
ტელეფონით საუბარი	Алло, здрастуйте! Покличте, будь ласка, (кого?) ...
დამშვიდება	Не плач (те) (хвилюю - ся (тєсь), турбуй - ся (тєсь). Все буде добре.
თხოვნის გამოხატვა	Ти \ ви мені допоможе - ш (те)? Допоможи мені, будь ласка. Дай (те) \ візьм - и (іть), будь ласка, (що?) ...
შეხვედრის დანიშნვა, დათანხმება, უარის თქმა	Де зустрінемося? Давай (те), зустрінемося в \ на \ у \ о (де?) ... (коли?) Домовилися \ добре \ ладно (згода). Я не зможу.
გაფრთხილება	Обережно! (Прошу тебе \ вас), будь (те) обережний \ обережна (і). Увага!
კეთილი სურვილების გამოხატვა	Приємного апетиту! На добраніч!
ცუდად გაგებულის გარკვევა	Вибач (те), не зрозумів (ла). Повторіть, будь ласка. Вибач (те), що ти \ ви сказа - в (ла, ли)?
ინტერაქცია სავაჭრო ობიექტებში	Скажіть, будь ласка, у вас є (що?) ...? Скажіть, будь ласка, скільки коштує (що?) ...? Дайте \ зважте, будь ласка (скільки?) ... (чого?) ...
ინტერაქცია მგზავრობისას	Куди ти \ ви їдеш (єте) \ ідеш (єте)? Я (при) їду сюди \ туди на (на чому?) \ (При)їду пішки.
პოზიციის გამოხატვა	Я вважаю, що...
პირადი წერილი	Здрастуй / Привіт, ! Чекаю твого листа / відповіді.
2. 1.2. ინფორმაციის გაცვლა	
მონაცემები საკუთარი თავის ან პიროვნების შესახებ: სახელი, გვარი, ასაკი, მისამართი, ტელეფონის ნომერი	Як тебе \ вас \ його \ її звать? Як твоє \ ваше \ його \ її \ їхнє прізвище? Скільки тобі \ вам \ йому \ їй \ їм років? В якому класі ти вчишся? Де ти \ ви \ він \ вона \ вони живеш (живе, живе, живе, живуть)? Мене \ тебе \ вас \ його \ її звать (як?) ... Моє \ твоє \ ваше \ його \ її \ їх прізвище Мені тобі \ вам \ йому \ їй \ їм (скільки?) ... років. Я вчусь в (якому?) ... класі. Я живу в \ на (де?) ... Моя адреса: ... Мій телефон ... Я не знаю, хто він (вона).
პროფესიის/სახელობის შესახებ	Мій (я) (хто?) ... робочий \ лікар \ вчителька, Мій (я,-и) (хто?) ... працює (ють) в \ на (де?) ... Мій (я,-і) (хто?) ніде не працює (ють). Він \ вона \ вони пенсіонер (и). Він \ вона вже на пенсії.
ეროვნების და წარმომავლობის შესახებ	відки ти \ він \ вона \ вони? Я \ ти \ він \ вона \ вони з (звідки? Місто, країна, село і т.д.) ...
ამინდის შესახებ	Яка сьогодні \ вчора \ завтра (була \ буде) погода? Сьогодні \ вчора \ завтра (була \ буде) хороша \ (не)погана \ не дуже гарна погода. Світить (ло) сонце \ дме (дув) (який?) Вітер \ йде (йшов) дощ. Сьогодні \ вчора \ завтра (був \ буде) теплий \ холодний \ дощовий \ вітряний день. Сьогодні \ зараз плюс \ мінус (скільки?) ... градуса (ів).
ჯანმრთელობის შესახებ	Як ти себе почуваєш? Що тебе турбує? Що з тобою? Що в тебе \ вас болить? Вам боляче? Де болить? У тебе

	<p>температура \ болить (що?) ... ? Тут \ там (не) болить. Я \ ти \ він \ вона захворіла (-а) \ застудився (-лась) \ ... Я \ ти \ він \ вона вже одужує. У мене \ нього \ неї болить (що?) ... У мене \ нього \ неї (що?) ... Викликай \ треба викликати лікаря. У мене висока \ нормальна температура</p>
ფასის\ღირებულების\რაოდენობის შესახებ	<p>Дайте, будь ласка, кіло (грам) \ літр \ пачку \ пляшку \ (чого?) ... Дайте, будь ласка, два (три, чотири) кіло (грама)\ літра \ пачки \ пляшки \ (ч ого?) ... Дайте, будь ласка, п'ять, ... кіло (грамів) \ літрів \ пачок \ пляшок \ (чого?) ... Скажіть, будь ласка, скільки коштує? Сплатіть в касу.</p>
სურვილის შესახებ	<p>Я \ ти \ він \ вона \ вони хочу (-еш, -е, -уть) додому. Я \ ти \ він \ вона \ вони хочу (-еш, -е, -уть) (що?) ... Я \ ти \ він \ вона \ вони хочу (-еш, -е, -уть) (що робити \ зробити?) ...</p>
თავისუფალი დროის გატარების შესახებ	<p>Увечері ми були (де?) В театрі. Влітку ми поїдемо (куди?) На дачу.</p>
3. 1.3. აღწერა-დახასიათება	
ადამიანის გარეგნობა, ჩაცმულობა, ხასიათი	<p>Які у нього \ неї очі \ волосся \ фігура \ ... ? Якого він \ вона \ ти зросту? У (кого?) ... (Які (а, е?) Очі \ волосся \ фігура \ посмішка \ ... У мене \ тебе \ нього \ неї (які?) Очі \ волосся \ фігура. Я \ він \ вона \ ти \ ми \ ви (якого?) ... зросту. Який він \ вона людина? Який у нього \ неї характер? Я \ ти \ він \ вона \ ми \ ви \ вони (який (а, і)?) ... У мене \ тебе \ нього \ неї (який?) ... Характер.</p>
საგნის\ ცხოველის აღწერა	<p>Це (що?) ... Який (ა, ე) (що?) ...? Якого він \ вона \ воно розміру \ кольору \ форми? Чия (чий) це кішка (кіт)? Цей кіт великий. З чого він \ вона \ воно зроблений (ა, ე)? З (чого?) ... \ З якого матеріалу зроблений (ა, ე) ... Хто це? Який він \ вона? Скільки йому \ їй місяців \ років? Де живе \ мешкає? Що їсть \ чим харчується? Скільки важить? Якого кольору? Живе \ мешкає в \ на (де?) ... Їсть (що?) ... \ харчується (чим?) ... Він \ вона (який (ა)?)... Він \ вона важить ... Де він \ вони мешкає (ють)? Він \ вони був (ди) завезений (ი) сюди (звідки?) Він \ вони занесений (ი) в Червону книгу.</p>

გემოვნების გამოხატვა, გატაცებები	<p>Ти \ він \ вона \ вони любиш (ить, лять) (що?) ...? Я \ він \ вона \ вони (не) люблю (ить, лять) (що?) Що ти \ він \ вона \ вони любиш (ить, лять)? Ти \ він \ вона \ вони любиш (ить, лять) (що робити?) ...? Я \ він \ вона \ вони (не) люблю (ить, лять) (що робити?) Я ходжу на (що?) ... Я займаюся (чим?) ... Я захоплююся (чим?) ...</p>
4. 1.4. ემოციების, გრძნობების გამოხატვა	
ბრაზი, უკმაყოფილება, სინანული, გაღიზიანება	<p>Ой! Фу! Тьфу! Як тобі не соромно! Тобі не соромно? Дуже шкода! Як шкода \ прикро!</p>
გაკვირვება	Ой! Справді?
ინტერესი	Хто \ що це? Чому ...?
სიხარული, აღფრთოვანება, კმაყოფილება	Дуже добре! Чудово! Прекрасно!
შეგრძნებების გამოხატვა	Я втомився (ა). Я хочу їсти \ пити \ спати.
დამოკიდებულების/შეფასების გამოხატვა	<p>Це дуже добре \ погано. Це хороший \ поганий (що?) ... Це (дуже) цікаво \ легко \ складно \ просто. Який (а, е, і) (не) гарний \ хороший \ розумний \ добрий \ злий \ ... (а, е, і) (хто? \ що?) ... !</p>
5. 1.5. დროში ორიენტირება	
დროში ლოკალიზება (საათი, დღე, დღე-ღამის მონაკვეთი, თვე, თარიღი, წელი, წელიწადის დრო)	<p>Коли? Зараз \ сьогодні \ вчора \ завтра Вранці \ в(у)вечері \ днем \ вночі У понеділок, у вівторок і т.д. Влітку \ восени \ навесні \ взимку В січні, лютому і т.д. Котра година? Година, 2,5 години \ годин 14.00, ... П'ять годин двадцять хвилин \десять хвилин на шосту ... Коли? О 2:00, о двадцятій годині ... Дві тисячі одинадцятого року, ... (Коли?) У середу (у вівторок і т.д.) у мене (що?) (Коли?) В березні (в січні і т.д.) я їду в (у) \ на (куди?)</p>
ქრონოლოგია	Після цього \ потім \ а потім
სიხშირე	<p>Чи часто ...? Ніколи \ іноді \ часто \ завжди (Скільки?) ... Раз (и, ів) на тиждень \ день \ місяць \ рік?</p>
ხანგრძლივობა	<p>Як довго (скільки часу)? (Не) довго \ швидко За півгодини \ хвилину \ рік \ місяць і т.д.</p>
6. 1.6. სივრცეში განთავსება	
ადგილმდებარეობის მითითება	<p>Де? В \ на(де?) ... Тут \ там \ далеко \ близько \ зліва \ прав оруч \ внизу \ нагорі За \ під \ над (чим?) ... Біля \ близько (чого?) ...</p>
გზის, მიმართულების, დანიშნულების ადგილის მითითება	<p>Куди йдеш? Прямо \ направо \ наліво \ наверх \ вниз Піднятися \ спуститися \ (по \ з-) повернути</p>
7. 1.7. ლოგიკური კავშირების	

გამოხატვა	
მიზეზი, შედეგი	... Тому, що ...
ოპოზიცია, а....., але ...
8. 1.8. ნებართვა, ვალდებულება, იძულება, აკრძალვა, რჩევის მიცემა	Можна? Дозвольте? Так, будь ласка \ сюди не можна. Можна \ дозвольте \ не можна \ не треба (що робити?) ... Я \ ти \ він \ вона \ вони повинен (на, ні) (що зробити?) ...
9. 1.9. ინტერაქცია სასწავლო ოთახში	Читаємо і знаходимо потрібний малюнок. Прочитайте і відгадайте \ і дайте відповідь на питання \ і обведіть правильну відповідь ... Подумайте, правильно це чи ні. Я (не) можу, я забув (ла), я закінчив (ла), я знаю відповідь ... Читаємо діалог (текст). Розіграйте діалог. Напишіть сьогоднішнє число, ... У мене вийшло, у мене не виходить ... Я не зрозумів (ла), повторіть, будь ласка ...

2. ლექსიკა

- 2.1. ინდივიდი
- 2.2. ინდივიდის გარემოცვა
- 2.3. ორიენტირები

2.1. ინდივიდი	ლექსიკური ერთეულები (დV-VI)
სხეული	Рука, нога, око, ніс, обличчя, голова, губа, живіт ...
გარემოცვა	Великий, маленький, красивий, негарний ...
ხასიათი	Добрий, злий, поганий, хороший ...
ტანსაცმელი/აქსესუარები	Сукня, шорти, джинси, майка, кепка ...
ჰიგიენა	Мило, шампунь, зубна щітка, гребінець, вода ...
ჯანმრთელობა/ავადმყოფობა/აქსესუარები	Лікар, хвороба, температура, таблетка, градусник ...
შეფასება და ემოციური რეაქციები	Добре, погано, молодець ...

2.1. ინდივიდის გარემოცვა	ლექსიკური ერთეულები
ადამიანი	Людина, чоловік, жінка, хлопчик, дівчинка...
ოჯახი, ნათესავები	Мама, тато, брат, сестра, бабуся, дідусь ...
ცხოველთა სამყარო	Собака, кішка, мишка, корова, свиня, вівця...
ზღაპრის სამყარო	Казка, Колобок, Баба-Яга...
ბუნება	Сонце, місяць, море, земля, квіти, дерева ...
გეოგრაფიული დასახელებები \ ეროვნებები \ სახელმწიფო ატრიბუტები	Грузія (საქართველო), Тбілісі/Україна, Америка; грузин (კა), українець (კა), герб, прапор ...
ქალაქი და სოფელი	Місто, село, ліс, поле, сад, парк, метро ...
ავეჯის/საყოფაცხოვრებო ნივთების/აქსესუარები	Стіл, стілець, ліжка, ложка, виделка, ніж, тарілка ...
სკოლა/ინფრასტრუქტურა/პერსონალი/სასკო	Школа, клас, урок, вчитель (კა), учень (-ниця),

ლო აქტივობები	სლუხატი, ჩიტატი, პისატი, ვიდპოჩივატი, პიდნიატი რუკუ ...
სასკოლო ნივთების\სასწავლო საგნები	Книга, зошит, ручка, українська мова, математика ...
მალაზია	Магазин, маркет, продавець, покупець ...
კვების ობიექტები	Їжа, кафе, сік, вода, продавець ...
ტრანსპორტი\პერსონალი\აქტივობა	Машина, автобус, метро, шофер, їхати, платити ...
კულტურული ობიექტები\პერსონალი\აქტივობა	Цирк, ляльковий театр, артист, клоун, дивитися ...
გასართობი\ თავისუფალი დრო\ სპორტი\ აქტივობები	Іграшка, м'яч, лялька, пластилін; ліпити, малювати, гуляти, грати, дивитися ...
დღესასწაულები და ზეიმები	Новий рік, день народження, каникули...

2.3. ორიენტირები	ლექსიკური ერთეულები
დრო	
სეზონები	Зима, весна, літо, осінь.
თვეები	Січень - грудень.
კვირის დღეები	Понеділок - неділя.
დღის მონაკვეთები	Ранок, день, вечір, ніч.
დროის განსაზღვრა	Сьогодні, вчора, завтра, зараз, потім ...
სივრცე	
ადგილმდებარეობა	Далеко, близько, там, тут ...
ქვეყნის მხარეები	Північ, південь, схід, захід ...
მახასიათებლები	
ფერი	Темний, світлий ...
ზომა	Великий, маленький ...
წონა\რაოდენობა	Багато, мало ...
ტემპერატურა	Холодно, жарко ...
რიცხვები	Десять-двадцять.

3. გრამატიკა

გრამატიკის სწავლება კონტექსტშია სასურველი და არა კონტექსტისაგან მოწყვეტილად, რაც საკომუნიკაციო მიზნებს უნდა ემსახურებოდეს. წესებისა და ტერმინების ზეპირად სწავლება არ არის რეკომენდებული. მოსწავლეს საშუალება უნდა მიეცეს დააკვირდეს, ამოიცნოს, გაიაზროს და კონტექსტში გამოიყენოს გრამატიკული თავისებურებები და კონსტრუქციები/ მოვლენები. ამისათვის სასურველია:

- ასათვისებელ ენობრივ მასალაზე აგებული დიდაქტიზებული ტექსტების მეშვეობით გრამატიკული მასალის სახალისო, ადვილად გასაგებ ზეპირ თუ წერილობით საკომუნიკაციო სიტუაციებში მიწოდება;
- მრავალფეროვანი აქტივობებისა და სავარჯიშოების შეთავაზება.

3.1. ფონეტიკა

3.2. ორთოგრაფია. ორთოეპია

3.3. სიტყვის ნაწილები

3.4. ლექსიკა. მეტყველება. ტექსტი

3.5. მორფოლოგია

3.6. სინტაქსი. პუნქტუაცია

3. Граматика

3.1. Фонетика.

Голосні й приголосні звуки. Дзвінгкі та глухі, сонорні, шиплячі приголосні.

Тверді й м'які. М'які приголосні (д', т', н', дз', ц', з', с', й, л', р').

Склад. Наголос і ритміка. Правила переносу слів.

3.2. Орфографія. Орфоепія

Зміна звуків у мовному потоці.

Вимова і правопис ненаголошених голосних (о, е, и).

Вимова і правопис голосних після шиплячих.

Вимова і правопис буквосполучень дж, дз.

Правопис в українській мові з е пишуться префікси без-, не-, пере-, перед, пре-.

3.3. Морфеміка.

Морфем основни типи — кореневі (корені, або основи), та афіксальні (афікси).

3.4. Лексика. Мова. Текст.

Слово як одиниця мови, його лексичне значення.

Однозначні й багатозначні слова.

Синоніми. Антоніми.

Мова діалогічна і монологічна.

Текст. Тема тексту. Основна думка тексту. Простий план.

3.6. Морфологія.

Іменник.

Істоти й неістоти, власні та загальні іменники.

Рід. Число. Відмінок. Іменники, що мають форму лише однини (молоко, дружба) і тільки множини (окуляри, ножиці).

Система відмінків Української мови. Використання відмінків.

Називний відмінок для позначення особи або предмета, граматично не залежних від інших слів.

Родовий відмінок місця та напрямку руху з прийменниками з, до, від, в, біля.

Давальний відмінок

• адресата без прийменника;

• адресата, роль отримувача чого-небудь внаслідок дії суб'єкта

Знахідний відмінок

• об'єкта;

• об'єкт, що зазнає прямої дії з боку суб'єкта

Орудний відмінок

• сумісності дії з прийменником з;

• місця з прийменниками над, під, перед.

Місцевий відмінок

• з прийменником для позначення суб'єктних відносин;

• Позначення місця дії, засобу пересування (в, на).

Прикметник.

Рід. Число. Відмінок. Залежність роду, числа і відмінка прикметника від іменника.

Займенник.

Рід. Число. Відмінок. Розряди займенників:

Особові займенники (я, ти, він, вона, воно, ми, ви, вони).

Присвійні займенники (мій, твій, його, її, наш, ваш, їх).

Вказівні займенники (цей, ця, це, той, та, те).

Зворотній займенник (себе).

Відмінювання особових і присвійних займенників.

Числівник.

Кількісні й порядкові числівники. Прості, складні і складені числівники (в межах 100).

Вживання числівників з іменниками (рік, година, місяць).

Дієслово.

Інфінітив. Час дієслова. Особа і число. Зворотні дієслова.

Дієслова руху (пішки і на транспорті; як в одному напрямку, так і в обидві сторони).

Поняття про прислівник.

Окремі прислівники

- способу дії (голосно, весело і т.д.);
- міри (дуже, трохи і т.д.) і ступеня (повільно, швидко і т.д.);
- місця (далеко, близько і т.д.) і часу (рано, давно і т.д.)

Службові частини мови.

Прийменник.

Прийменники в, на, з, з, о, від, до, к, близько, за, над, під, перед з іменниками у відповідних відмінках.

Сполучник.

Сполучники а, і, або в простих реченнях.

Сполучники а, але, і в складносурядних реченнях.

Частка

Частки *давай, давайте* для утворення наказового способу.

Частка *не* з дієсловами в заперечних реченнях.

3.6. Синтаксис. Пунктуація.

Просте речення.

Поняття про суб'єкта і предикат у реченні.

Способи вираження граматичного суб'єкта:

- іменник або займенник у формі називного відмінка (Олена малює і т.д.)

Способи вираження логічного суб'єкта:

- іменник або займенник у формі знахідного відмінка (Мене звуть Георгій і т.д.);
- іменник або займенник у формі родового відмінка (У мене є телефон і т.д.)

Способи вираження предиката:

- Дієслово у дійсному способі.

Узгодження між підметом і присудком у реченні.

Речення стверджувальні й заперечні.

Способи висловлювання лексико-сміслових відносин в реченні:

- об'єктні відносини (відмінкові конструкції іменників): (Я маюю ведмедика і т.д.);
- атрибутивні відносини (узгоджене визначення): (Це цікава книга і т.д.);
- просторові відносини (прийменниково-відмінкові конструкції іменників): (Я живу в Тбілісі і т.д.);
- тимчасові відносини (прислівники): (Я довго спал і т.д.)

Непитальні речення:

- розповідні, стверджувальні (Сьогодні я здала іспит. Богдан слухає музику і т.д.);
- заперечні (Я не йду до школи і т.д.)

Питальні речення (Що це? Куди ти йдеш? і т.д.)

Двокомпонентні моделі (Сестра грає. Мама-лікар і т.д.)

Прості речення зі сполучником *а* (Це не шашки, а шахи і т.д.)

Звернення і його вираження. Форми вираження вітання. (Здраствіте, Катерино Іванівно і т.д.)

Складне речення.

Поняття про безсполучникове і сполучникове (складносурядне) речення.

3. **სოციოკულტურა და კულტურა**

სანამ მოსწავლეები უცხოურ ენაში ცოდნის დონეს აიმაღლებდნენ, დასაშვებია მოცემული ინფორმაციის მშობლიურ ენაზე მიწოდება.

სოციო-კულტურული და კულტურული შინაარსი

- **დღესასწაულები და ტრადიციები:** რამდენიმე დღესასწაული, მათი თავისებურებები, დეკორაციები, ტრადიციული კერძები, პერსონაჟები და სხვა; **ხალხური კალენდარი, ხალხური თამაშები;**
- **ხალხური წეს-ჩვეულება; უკრაინული ტრადიციული ტანსაცმელი**
- **პურობა:** კვების რეჟიმი, უკრაინული მოზარდის ტიპური საუზმე, რამდენიმე ტიპური კერძის დასახელება და სხვა;
- **მომსახურება:** ტრანსპორტის სახეობები, საზოგადოებრივი თავშეყრის ადგილები;
- **თავისუფალი დრო/გართობა/დასვენება:** რამდენიმე ტრადიციული საბავშვო თამაში და წესი, საბავშვო სიმღერები და ლექსები;
- **დაწყებითი სკოლა:** სასწავლო საგნები, სწავლის ხანგრძლივობა, სასკოლო კვირის და დღის განრიგი, არდადეგების რაოდენობა და ვადები;
- **ხმამიბაძვა (ონომატოპეა):** ცხოველები, ჩვეული ხმაურები (кукареку, бум, апчхи ...);
- **საკუთარი სახელები და კნინობითი ფორმები;**
- **სახელმწიფო სიმბოლოები:** დროშა;
- **ხელოვნების სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლები, უკრაინული ხალხური ხელოვნება;**
- **დედაქალაქი და მისი რამდენიმე ღირსშესანიშნაობა.**

თავი XXXIV⁸

საბაზო-საშუალო საფეხურის უკრაინული ენის პროგრამის შინაარსი

I-II დონეებისათვის (სI, სII)

სარეკომენდაციო შინაარსი

პროგრამის შინაარსი წარმოადგენს იმ ენობრივი მასალისა და სოციოკულტურული თემატიკის ჩამონათვალს, რომელიც გამოიყენება სტანდარტში დადგენილი საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევების გასავითარებლად. ჩამონათვალი ვერ იქნება ამომწურავი, ვერც სავალდებულო. იგი სარეკომენდაციო ხასიათს ატარებს. დასაშვებია ჩამონათვალის შეცვლა, გადანაცვლება, შევსება, შემცირება. მთავარია, დასასწავლი ენობრივი მასალის და კულტურული თემატიკის შერჩევას, გათვალისწინებულ იქნეს:

- სტანდარტში მითითებული საკომუნიკაციო ამოცანები;
- თანამედროვე ენის ნორმები;
- ასაკობრივი თავისებურებები და მოზარდის ინტერესთა სფერო.

პანორამა

1. სამეტყველო ფუნქციები

- 1.1. სოციალური ურთიერთობის დამყარება
- 1.2. ინფორმაციის გაცვლა
- 1.3. აღწერა / დახასიათება
- 1.4. ემოციების, გრძნობების გამოხატვა
- 1.5. დროში ორიენტირება
- 1.6. სივრცეში განთავსება
- 1.7. ლოგიკური კავშირების გამოხატვა
- 1.8. ნებართვა, ვალდებულება, იძულება, აკრძალვა, რჩევის მიცემა
- 1.9. ინტერაქცია სასწავლო ოთახში

ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები I-II დონეებისათვის (სI-სII)

სამეტყველო ფუნქციები	ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები (სI-სII)
1.1. სოციალური ურთიერთობის დამყარება	
მისალმება	Здрастуй(те)! Привіт! Вітаю тебе (Вас, вас)! Доброго ранку (дня)!/ Добрий день (вечір)!
დამშვიდობება	До побачення! На все добре! Щасливо! До зустрічі!
მოკითხვა	Як справи (успіхи)? Дякую (спасибі), добре (чудово, гаразд, непогано, погано).
პიროვნების წარდგენა	Це (хто?)... Це мій/моя (хто?)... Вона (хто?)... Познайомтесь(ся), це мій/моя (хто?)... Його/її звати/звуть (ім'я)... Дуже приємно. Дуже радий (рада) познайомитися з вами.
თავაზიანად მიმართვა	Ви, (ім'я, по батькові), Скажіть, будь ласка, ...
მობოდიშება	Пробач(те)/вибач(те), будь ласка. Я хочу вибачитися.

მადლობის გადახდა და სათანადო პასუხი	Дякую/Спасибі. Велике спасибі за (що?)... Я Вам/вам дуже вдячний (вдячна) за (що?)...
მილოცვა	Поздоровляю! Вітаю! З днем народження! Зі святом! З Новим роком! З Різдвом! Вітаю тебе/Вас з Міжнародним жіночим днем (з Великоднем, з Днем незалежності і т.п.)!
შეთავაზება, დაპატიჟება, დათანხმება\ უარის თქმა	Ось, тримай./Ось, візьми. Хочеш(ете), (що зробимо?)...? Запрошую тебе/Вас/вас (куди?) на/в ... Приходьте до мене (коли?).... З задоволенням! Звичайно, прийду(емо)! Знаєш, я не зможу (коли?)..., давай (коли?)... На жаль, не зможу. Якось іншим разом./ Може, іншим разом.
ინტერაქცია სუფრასთან (სახლში და საზოგადოებრივი კვების ობიექტებში)	Спробуй(те) це. Пригोщайтесь(ся)! На здоров'я! Покласти/налити тобі/вам ще? Так/ні, дякую. Дуже смачно! Передай(те)/візьми(іть), будь ласка (що?)... Принесіть, будь ласка, (що?)...
წახალისება, შექება	Молодець/Молодці! У тебе все (дуже) гарно/прекрасно вийшло! Дуже добре. Вірно. Чудово! Все як слід!
ტელეფონით საუბარი	Алло, добрий день! Покличте, будь ласка, (кого?)...
დამშვიდება	Не плач(те), (хвилюйся(тесь), турбуйся(тесь)). Все буде добре.
თხოვნის გამოხატვა	Ти\ви мені допоможеш(жете)? Допоможи мені, будь ласка. Дай(те)/візьми(іть), будь ласка, (що?)...
შეხვედრის დანიშვნა, დათანხმება, უარის თქმა	Де зустрінемося? Давай(те), зустрінемося(ся) в/на/поблизу/біля (де?)... (коли?).... Домовились(ся)./ Добре./Гаразд. Я не зможу.
გაფრთხილება	Обережно! Прошу тебе/вас, будь(те) обережним(и)/обачливим(и). Увага!
კეთილი სურვილების გამოხატვა	Смачного! На добраніч! /Добраніч!
ცუდად გაგებულის გარკვევა	Вибач(те), не зрозумів(ла). Повторіть, будь ласка. Пробач(те), що ти/Ви/ви сказав(ла,ли)?
ინტერაქცია სავაჭრო ობიექტებში	Скажіть, будь ласка, у Вас\вас є (що?)...? Скажіть, будь ласка, скільки коштує (що?)...? Дайте/зважте, будь ласка (скільки?)... (чого?)... Платіть в касу. Ось здача./Візьміть здачу.
ინტერაქცია მგზავრობისას	Куди ти/Ви/ви їдеш(ете)/ їдеш(ете)? Я (при)їду сюди/туди на (чому?) .../ (При)їду пішки.
პოზიციის გამოხატვა	Я думаю, що ... Вважаю, що...
პირადი წერილი	Доброго дня /Привіт, ! Чекаю на твого листа/твою відповідь.
1.2. ინფორმაციის გაცვლა	
მონაცემები საკუთარი თავის ან პიროვნების შესახებ: სახელი, გვარი, ასაკი, მისამართი, ტელეფონის ნომერი	Як тебе/вас/його/її звуть? Як твоє/Ваше/його/її/їх прізвище? Скільки тобі/Вам/йому/їй/їм років? У якому класі ти вчишся? Де ти/Ви/ви/він/вона/вони живеш(ете, -е, -уть)? Мене/ тебе/Вас/його/її звуть (як?)... Мое/твоє/Ваше/його/ її/їх прізвище....

	<p>Мені/тобі/Вам/йому/їй/їм (скільки?)... років? Я вчусь(ся) у(в) (якому?)... класі.</p> <p>Я живу в/на (де?)... Моя адреса: ... Мій телефон ...</p> <p>Я не знаю, хто він (вона).</p>
პროფესიის/ხელობის შესახებ	<p>Мій/моя(хто?)... /Я водій/лікар/ вчителька</p> <p>Мій(моя,мої) (хто?)... працює(ють) в/у/на (де?)...</p> <p>Мій(моя,мої) (хто?)... ніде не працює(ють).</p> <p>Він/вона/вони пенсіонер(и). Він/вона вже на пенсії.</p>
ეროვნების და წარმომავლობის შესახებ	<p>Звідки ти/він/вона/вони? Я /ти/він/вона/вони з/із (звідки?) (країна, місто, село і т.д.)...</p>
ამინდის შესახებ	<p>Яка сьогодні/ учора(вчора)/завтра (була/ буде) погода?</p> <p>Сьогодні/вчора/завтра (була/буде) гарна/ (не)погана/ не дуже гарна погода.</p> <p>Світить(ло) соннце./ Дме(дув) (який?) вітер./ Йде (йшов) дощ.</p> <p>Сьогодні/вчора/завтра (був/буде) теплий/холодний/ дощовий/ вітряний день.</p> <p>Сьогодні/ зараз плюс/мінус (скільки?) ... градус(ів).</p>
ჯანმრთელობის შესახებ	<p>Як ти себе почуваєш? Що тебе турбує (непокоїть)? Що з тобою? Що в тебе/вас болить? Вам боляче? Де болить?</p> <p>У тебе температура/ болить (що?)... ?</p> <p>Ось тут/там (не)болить.</p> <p>Я/ти/він/вона захворів(-ла)/ застудився(-лась(я))...</p> <p>Я/ти/він/вона вже одужую(єш,є).</p> <p>У мене/ нього/неї болить (що?)...У мене /нього/неї (що?)... висока /нормальна температура.</p> <p>Викликай/треба викликати лікаря.</p>
ფასის/ღირებულების/რაოდენობის შესახებ	<p>Дайте, будь ласка, кіло(грам)/літр/ пачку/ пляшку/... (чого?)...</p> <p>Дайте, будь ласка, два (три, чотири) кіло(грами)/літри/ пачки/ пляшки/ (чого?)...</p> <p>Дайте, будь ласка, п'ять,... кіло(грамів)/літрів/ пачок/ пляшок /... (чого?)...</p> <p>Скажіть, будь ласка, скільки коштує?</p> <p>Сплатіть/ заплатіть в касу.</p>
სურვილის შესახებ	<p>Я/ти/він/вона/вони хочу(єш, е, уть) додому.</p> <p>Я/ти/він/вона/вони хочу(єш, е, уть) (що?)... Я / ти / він / вона / вони хочу (єш, е, уть) (що робити / зробити?)...</p>
თავისუფალი დროის გატარების შესახებ	<p>Увечері ми були (де?) в (у) театрі.</p> <p>Влітку ми поїдемо (куди?) на дачу.</p>
1.3. აღწერა-დახასიათება	
ადამიანის გარეგნობა, ჩაცმულობა, ხასიათი	<p>Які у нього / неї очі?</p> <p>Яка у нього/неї фігура?</p> <p>Яке у нього/неї волосся?</p> <p>Якого ти / він / вона/ вони зросту?</p> <p>У (кого?) ... який (яка?,яке?,які?) зріст/ фігура/ волосся/ очі ...</p> <p>У мене / тебе / нього / неї (які?) очі, (яке?) волосся, (яка?) фігура?</p>

	<p>Я / він / вона / ти / ми / ви / вони (якого?) ... зросту. Яка він / вона людина? Який у нього / неї характер? Я / ти / він / вона / воно / ми / ви / вони (який?, яка?, яке?, які?) ... У мене / тебе / нього / неї (який?) ... характер.</p>
საგნის ცხოველის აღწერა	<p>Це (що?) ... Який (а, е, і) (що?) ...? Якого він / вона / воно/вони розміру / кольору ...? Чий/чия це кіт / кішка? Цей кіт / кішка великий(а). З чого він / вона / воно/ вони зроблений (а, е, і)? З (чого?) цей/ця/це/ці ...? З якого матеріалу зроблений (а, е, і) ... Хто це? Який він? Яка вона? Скільки йому / їй років/місяців? Де живе / мешкає? Що він/вона/воно їсть? / Чим харчується? Скільки важить? Якого кольору? / Якого забарвлення? Живе / мешкає в / на (де?) ... Їсть (що?) ... / Харчується (чим?) ... Він / вона (який (а)?) ... / (Який?) ... ? Він / вона важить ... Де він / вона/ воно / вони мешкає (ють)? Він / вона / воно/ вони був/була /було /були завезений (а,е,і) сюди (звідки?) з ... Він / вона / вони занесений (а,і) в Червону книгу.</p>
გემოვნების გამოხატვა, გატაცებები	<p>Ти / він / вона / вони любиш (ить, лять) (що?) ...? Я / він / вона / вони (не) люблю (ить, лять) (що?) Що ти / він / вона / вони любиш (ить, лять)? Ти / він / вона / вони любиш (ить, лять) (що робити?) ...? Я / він / вона / вони (не) люблю (ить, ять) (що робити?) Я ходжу на (що? / куди?) ... Я займаюся (чим?) ...Я захоплююсь(ся) (чим?)...</p>
1.4. ემოციების, გრძნობების გამოხატვა	
ბრაზი, უკმაყოფილება, სინანული, გაღიზიანება	<p>Ой! Фу(Тьфу)! Як тобі не соромно! Тобі не соромно! Дуже шкода! Як шкода / прикро!</p>
გაკვირვება	<p>Ой! Правда?</p>
ინტერესი	<p>Хто / Що це? Чому ...?</p>
სიხარული, აღფრთოვანება, კმაყოფილება	<p>Чудово! Добре! Прекрасно!</p>
შეგრძნებების გამოხატვა	<p>Я втомився (лася). Я хочу їсти / пити / спати.</p>
დამოკიდებულების/შეფასების გამოხატვა	<p>Це дуже добре / погано. Це хороший / поганий (а, е, і) (що?) ... Це (дуже) цікаво / легко / складно / просто. Який (а, е, і) (не) гарний / хороший / розумний / добрий / злий / ... (а, е, і) (хто? / що?) ... !</p>
1.5. დროში ორიენტირება	
დროში ლოკალიზება (საათი, დღე, დღე-ღამის მონაკვეთი, თვე, თარიღი, წელი, წელიწადის დრო)	<p>Коли? Зараз / сьогодні / вчора / завтра Вранці / ввечері / вдень / вночі У понеділок, у вівторок і т.д. Влітку / восени / навесні / взимку</p>

	<p>У/в січні, лютому і т.д. Котра година? Шоста /... година; Пів на восьму/ ... (годину). П'ять/... годин двадцять/... хвилин. Коли? (О котрій годині?) О другій /двадцятій /...годині. Коли? У дві тисячі одинадцятому році. (Дві тисячі одинадцятого року), ... Коли? У/в середу /у вівторок /... у мене (що?) Коли? У березні / в січні /... я їду в / на (куди?)</p>
ქრონოლოგია	Після цього / потім...
სიხშირე	<p>Чи часто ...? Ніколи / іноді / часто / завжди / постійно... Скільки ... раз(ів) на тиждень / день / місяць / рік?</p>
ხანგრძლივობა	<p>Як довго (скільки часу)? (Не) довго / швидко За півгодини / хвилину / рік / місяць і т.д.</p>
1.6. სივრცეში განთავსება	
ადგილმდებარეობის მითითება	<p>Де? В / на (де?) ... Тут / там / далеко / близько / зліва / праворуч / ліворуч / внизу / вгорі/... За / під / над (чим?) ... Поруч (з чим?) / близько (чого?) ...</p>
გზის, მიმართულების, დანიშნულების ადგილის მითითება	<p>Куди йдеш? Прямо / направо / наліво / уверх / вниз Піднятись(ся) / спуститись(ся) / (чим? з чого?), (по/з)вернути...</p>
1.7. ლოგიკური კავშირების გამოხატვა	
მიზეზი, შედეგი	... тому, що ...
ოპოზიცია	..., та;, але ...
1.8. ნებართვა, ვალდებულება, იძულება, აკრძალვა, რჩევის მიცემა	<p>Можна? Дозвольте? Так, будь ласка. Сюди не можна. Можна / дозвольте /... (що (з)робити?). Не можна / не треба (що робити?)... Я / ти / він / вона / вони повинен (на, ні) (що (з)робити?)...</p>
1.9. ინტერაქცია საკლასო ოთახში	<p>Читаємо і знаходимо потрібний малюнок. Прочитайте і відгадайте / і дайте відповідь на (за)питання / і обведіть(підкресліть) правильну відповідь ... Подумайте, правильно це чи ні. Я (не) можу. Я забув (ла)...Я закінчив (ла). Я знаю відповідь. ... Читаємо текст (діалог). Розіграйте діалог. Напишіть сьогоднішнє число. ... У(в) мене вийшло, у мене не виходить ... Я не зрозумів (ла), повторіть, будь ласка ...</p>

2. ლექსიკა

- 2.1. ინდივიდი
- 2.2. ინდივიდის გარემოცვა
- 2.3. აქტივობები
- 2.4. ორიენტირები

2.1. ინდივიდი	ლექსიკური ერთეულები (სI-სII)
სხეული	... волосся, брови, вії, плече, долоня,

	живіт...
გარეგნობა	... зеленоოкий, кароокий, рудий ...
ხასიათი	... боягузливий, чесний, обманщик, грубий...
ტანსაცმელისაქსესუარებისაქტივობები	... одяг, взуття, куртка, пальто, шапка, черевики; зняти, одягнути, зашити, почистити, порвати ...
ჰიგიენისაქტივობები	... почистити зуби, вмитися, прийняти душ...
ჯანმრთელობისავადმყოფობისაქტივობები	... лікар, хвороба, застудитися, лікуватися, грип...
შეფასება და ემოციური რეაქციები	... чудово, нерозумно, легко, несерйозно ...

2.2. ინდივიდის გარემოცვა	ლექსიკური ერთეულები
ადამიანისცხოვრების ეტაპები	... дівчина(-ка), хлопець(-чик), підліток, старий(а), старенький(а) ..., народився, помер, дитинство, ...
ოჯახი, ნათესავები	... батько, мати, двоюрідний(а) брат / сестра...
ბუნება და ბუნების მოვლენები\ აქტივობები	... домашні тварини, звірі, птахи, риби, ...; сонце, земля, місяць, зірки, море, ...; йде дощ / сніг, дме вітер, світить сонце, ...
გეოგრაფიული დასახელებები \ეროვნებებისრელიგიური მწარმისი	... Київ, Харків, Вашингтон, Карпати, Дніпро, Чорне море, ...; християнин, мусульманин, буддист ...
საზოგადოება და სახელმწიფო	... країна, економіка, зарплата, студент, міністр, ...
ქალაქი და სოფლისაქტივობები	... місто, дача, село; ловити рибу, полювати...
საცხოვრებელი ადგილისაქტივობები	... будинок, квартира,...; жити, прибирати, їсти, пити, мити, ...
ავეჯისაყოფაცხოვრებო ნივთებისაქსესუარები	... шафа, диван, крісло, тумба, ванна, кавник...
სკოლისინფრასტრუქტურისპერსონალისასკოლო ნივთების საგნების აქტივობები	... спортзал, стадіон, однокласник (-ця), українська мова, історія, математика, книга, зошит, крейда; відповідати, диктувати, задавати питання, ...
სავაჭრო ობიექტის პერსონალისაქტივობები	... магазин, супермаркет, касир,...; купити, заплатити, ...
სურსათისაქტივობები	... хліб, яйце, молоко,...; нарізати, зварити, ...
კვების ობიექტებისპერსონალისაქტივობები	... буфет, кафе, продавець (-щиця), гроші, здача, ...; купити, зважити, попросити показати, ...
ტრანსპორტისპერსონალისაქტივობები	...автомобіль, мотоцикл, пароплав, літак,...; водій, льотчик, ...; водити, плисти, ...
კულტურული ობიექტების პერსონალისაქტივობები	... театр, галерея, виставка, художник, п'еса; писати картину, аплодувати, дарувати квіти, ...

მომსახურების ობიექტები\პერსონალი\აქტივობები	... аптека, пошта, бібліотека, ательє; фармацевт, листоноша ... ; постригтися, зшити ...
მედია	Газета, журнал, стаття, журналіст (-ка), ...

2.3. აქტივობები	ლექსიკური ერთეულები
გასართობი\თავისუფალი დრო\ სპორტი\ აქტივობები	Хобі, спорт, читання, музика, ... ; слухати музику, танцювати, грати в шахи, вишивати, ...; займатися спортом, ... ;
დღესასწაულები და ზეიმები	... свято, організатор, подарунки, гості, ...; святкувати, запрошувати, готуватися, ...
აღქმა და ინტელექტუალური აქტივობები	Побачити, почути, подумати, зрозуміти, порухувати, ...
ტელეფონით საუბარი	Телефон, подзвонити, відповісти, набрати номер ...

2.4. ორიენტირები	ლექსიკური ერთეულები
დრო	
სეზონები	Зима, весна, літо, осінь; взимку, навесні, влітку, восени; сезони: зимовий, весняний, літній, осінній.
თვეები	Січень- грудень; в(у) січні / - в(у) грудні.
კვირის დღეები	Понеділок-неділя; в(у) понеділок - в(у) неділю; дні тижня; робочі дні, вихідні.
დღის მონაკვეთები\დღე-ღამე	Доба, опівдні, опівночі, вранці, вдень, ввечері, вночі...
დროის განსაზღვრა	Початок, продовження, кінець, ...; ... тисяча дев'ясот п'ятнадцятий рік, ..., в(у) тисяча дев'ясот дев'яносто другому році, ..., у двадцять першому столітті ...
დროის სიხშირე	Часто, рідко, завжди, ніколи ...
სივრცე	
ადგილმდებარეობა\მიმართულება	Поруч, біля (коло), в(у),...; прямо, направо, наліво, праворуч, ліворуч, попереду, позаду, вгорі, внизу, ...
ქვეყნის მხარეები	На півночі, на півдні, на сході, на заході ...
მახასიათებლები	
ფერი	... яскравий, блідий, строкатий, барвистий, ...
ფორმა	... плоский, опуклий, овальний, ...
ზომა	Великий, дрібний, величезний,...; 1 метр/кілометр, ...; 2,3,4 сантиметри / метри / кілометри, ...; 5-20 метрів / дециметрів/ ...
წონა\რაოდენობა	Кілограм, літр, трохи ..., ... 1 (2,3,4) грам (и) / кілограм (и) / літр (и) ..., 5-20 грамів/літрів /...
ტემპერატურა	Холодно, жарко, тепло, прохолодно .../ ... 1 (2,3,4) градус (а) ...
შემადგენლობა	... з пластмаси, з хутра, з тканини ...,

	пластмасовий, хутряний, ...
რიცხვები	... десяток, сотня, тысяча, перший, другий ...

3. გრამატიკა

გრამატიკის სწავლება კონტექსტშია სასურველი და არა კონტექსტისაგან მოწყვეტილად, რაც საკომუნიკაციო მიზნებს უნდა ემსახურებოდეს. წესებისა და ტერმინების ზეპირად სწავლება არ არის რეკომენდებული. მოსწავლეს საშუალება უნდა მიეცეს დააკვირდეს, ამოიცნოს, გაიაზროს და კონტექსტში გამოიყენოს გრამატიკული თავისებურებები და კონსტრუქციები/ მოვლენები. ამისათვის სასურველია:

- ასათვისებელ ენობრივ მასალაზე აგებული დიდაქტიზებული ტექსტების მეშვეობით გრამატიკული მასალის სახალისო, ადვილად გასაგებ ზეპირ თუ წერილობით საკომუნიკაციო სიტუაციებში მიწოდება;
- მრავალფეროვანი აქტივობებისა და სავარჯიშოების შეთავაზება.

3.1. ფონეტიკა

3.2. სიტყვაწარმოება

3.3. მორფოლოგია

3.4 სინტაქსი

3.5. მართლწერა.

3. Грамматика

3.1. Фонетика

Співвідношення звуків і букв. Голосні і приголосні звуки. Тверді і м'які, дзвінки і глухі приголосні. Звукове значення літер *я, ю, є, ї*. Слово, склад. Правила переносу. Наголос і ритміка. Типи інтонаційних конструкцій: закінчений вислів, спеціальне питання, звертання, прохання, загальне питання, порівняльне питання, оцінка. Вимова наголошених і ненаголошених голосних, позначення їх на письмі. Орфограма. Вимова приголосних звуків і позначення їх на письмі. Найпоширеніші випадки чергування звуків. Чергування у-в, і-й. Позначення м'якості приголосних на письмі. Правила вживання м'якого знака. Буквосполучення йо, ъо. Правила вживання апострофа. Подвоєні літери. Написання слів іншомовного походження.

3.2. Словотвір

Поняття про основу слова. Основа слова і закінчення, корінь слова, суфікс, префікс.

Морфологічний спосіб словотворення. Зміни приголосних за творення слів. Складні слова.

Лексико-семантичний спосіб словотвору (обмежена кількість прикладів, запропонованих матеріалами використовуваного підручника).

3.3. Морфологія

Іменник.

Іменник як частина мови. Іменники – назви істот і неістот. Іменники – загальні та власні назви.

Власні назви для позначення імені, по батькові, прізвища; географічні назви, назви книг, фільмів, вистав. Велика літера і лапки у власних назвах.

Рід іменників. Іменники чоловічого, жіночого, середнього, спільного роду (слова, що позначають професії, рід діяльності, сферу інтересів: лікар, політик, колекціонер). Число іменників. Іменники, що мають форми тільки однини або тільки множини.

Система відмінків в українській мові. Значення відмінків. Поділ іменників на відміни. Відмінювання іменників.

Відмінювання іменників першої відміни: Чергування приголосних/шиплячих у давальному і місцевому відмінках. Перевірка сумнівних звуків. Особливості відмінювання іменників жіночого роду на -я / іменників, що перед закінченням мають сполуку двох приголосних.

Відмінювання іменників другої відміни: Закінчення родового відмінка однини і його вплив на значення слова. (каменя/-ю, папера/-у). Особливості закінчень іменників у давальному (-ові, -у, еві,-ю) та орудному відмінках однини (-ом, -ем, -ам) та множини (-ами, -ями, -ми). Чергування приголосних основи [г], [к], [х] у кличному відмінку.

Відмінювання іменників третьої відміни: Подовження кінцевого приголосного основи (сіллю,підчю) \ Живання апострофа після літер б, п, в, м, ф, р перед закінченням -ю в орудному відмінку (любов'ю, матір'ю).

Відмінювання іменників четвертої відміни.

Значення і використання відмінків

Називний відмінок:

- Особа активної дії;
- Назва особи, предмета;
- Звертання;
- Наявність предмета;
- Предмет володіння.

Родовий відмінок

а) без прийменника:

- родовий відмінок приналежності;
- відсутність особи (предмета) тільки в теперішньому часі;
- в поєднанні з числівниками в обмежених конструкціях;
- місяць у даті (на питання «Яке сьогодні число? Перше січня.»);

б) з прийменником:

- вихідний пункт руху (з);
- особа, якій належить що-небудь (у).

Давальний відмінок

- адресат дії;
- особа (предмет), про вік якого йде мова (тільки з особовими займенниками);
- особа, що відчуває необхідність у чомусь (тільки з особовими займенниками);

Знахідний відмінок

а) без прийменника:

- особа (предмет) як об'єкт дії;
- логічний суб'єкт при дієслові кликати;

б) з прийменником:

- напрямок руху (в, у, на);
- час (година, день тижня) (в, у).

Орудний відмінок

а) без прийменника:

- з дієсловом займатися;
- з дієсловом знайомити / познайомити;
- професія особи (при дієслові бути);

б) з прийменником:

- спільність.

Місцевий відмінок

з прийменником:

- об'єкт мовлення, думки;
- місце (в / на);
- засіб пересування (на).

Прикметник

Прикметник як частина мови. Розряди прикметників за значенням (семантико-граматичні групи). Творення прикметників та правопис. Рід, число і відмінок прикметників. Залежність роду, числа і відмінка прикметника від іменника. Відмінювання прикметників. Ступені порівняння прикметників. Чергування приголосних за творення вищого ступеню порівняння.

Займенник

Займенник як частина мови. Розряди займенників за значенням. Особові займенники (я, ти, він, вона, воно, ми, ви, вони). Відмінювання і вживання особових займенників.

Питальні (Який? Чий? Котрий? Скільки?), Присвійні (мій, твій ...), Вказівні (цей, той ...), зворотній (себе) займенники.

Відмінювання особових, вказівних і присвійних займенників.

Відмінність особових займенників у відмінку займенників його, її, їх від присвійних займенників його, її, їх.

Числівник

Числівник як частина мови. Розряди числівників за значенням: кількісні й порядкові. Розряди числівників за будовою: прості, складні та складені.

Позначення дати (перше березня), віку (один рік, два-чотири роки; п'ять-двадцять років, двадцять один рік), часу дії (о шостій годині – десять хвилин на сьому). Числівники в нумерації (будинок номер два).

Родові форми та форми числа у числівників (один / одна-одне-одні; два-дві) і їх узгодження з іменником.

Дієслово

Загальне означення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Інфінітив (Неозначена форма дієслова). I і II дієвідміни дієслів. Особові форми дієслова.

Особа і число дієслова. Безособові дієслова. Часи дієслова: Теперішній час. Минулий час. Зміни дієслів у минулому часі. Майбутній час. Відмінювання дієслів.

Дієслова хотіти, любити, могли, повинен і їх відмінювання. Поєднання з формами інфінітива (хочу / хочеш / ... / хочуть вивчати українську мову, люблю читати)

Дієслова руху. Рух пішки і на транспорті (йти-їхати). Рух як односпрямований процес (йти, їхати) і як процес, спрямований в обидві сторони (ходити-їздити).

Видові пари дієслів (нести-носити, везти-возити), відмінювання і тимчасові форми.

Способи дієслів. Дійсний, умовний і наказовий способи дієслів (загальне поняття).

Прислівник

Загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників: способу дії (добре, погано), місця (далеко, близько), часу (вранці, взимку), міри (багато, мало) і ступеня (повільно, швидко).

Сполучники

Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності (прості): еднальні, протиставні, розділові.

Прийменники.

Прийменник як службова частина мови. Прості прийменники.

Належність прийменників відмінкам.

Частка

Частка як службова частина мови. Формотворчі частки для творення наказового способу (хай, нехай).

3.4. Синтаксис

Словосполучення.

Головне й залежне слово в словосполученні. Узгодження як тип зв'язку в словосполученні. Керування як тип зв'язку в словосполученні. Прилягання як тип зв'язку в словосполученні.

Просте речення.

Поняття про суб'єкт і предикат в реченні.

Способи вираження граматичного суб'єкта:

- іменник або займенник у формі називного відмінка (Олена танцює).

Способи вираження логічного суб'єкта:

- іменник або займенник у формі знахідного відмінка (Мене звать Олег);
- іменник або займенник у формі родового відмінка (У мене є книга).

Способи вираження предиката:

- дієслово дійсного способу.

Узгодження між суб'єктом і предикатом у реченні.

Речення стверджувальні й заперечні.

Способи вираження лексико-змістових відносин у реченні:

- Об'єктні відносини: безприйменникові конструкції (Я читаю книгу.) та прийменниково-відмінкові конструкції (Я читаю про Україну);
- Атрибутивні відносини: узгоджене означення: (красива дівчина);
- Просторові відносини: прийменниково-відмінкові конструкції іменників, прислівників (Джон живе в Америці. Наталка живе далеко);
- Тимчасові відносини: прислівники (Я довго її чекала).

Непитальні речення:

- розповідні й стверджувальні (Вчора приїхав мій друг. Андрій дивиться телевизор. Сьогодні тепло.);
- заперечні (Гості не прийшли.).

Питальні речення (Скільки коштує ця книга?)

Двокомпонентні моделі (Брат спить. Батько - вчитель).

Прості речення зі сполучником протиставлення а (Це не будинок, а школа).

Звертання і його вживання. Вставні слова та сполучення слів.

Складне речення.

Ознаки складного речення і його частин. Поняття про складне речення без сполучників і сполучникове (складносурядне) речення (елементарні конструкції).

3.5. Правопис.

Орфографія і орфоепія

Вживання малої й великої літер.

Правопис і вимова голосних (ненаголошені голосні, що перевіряються і не перевіряються наголосом) і приголосних у коренях слів. Уподібнення звуків (...- ться, ...).

Спрощення в групах приголосних (-ждн-, -здн-, -стн-, -стл-...). Найпоширеніші випадки чергування звуків (о - і, е'е - і, е-и'і, з - ж, г - ж...).

Чергування голосних після шиплячих.

Основні випадки чергування у-в, і-й.

Правила переносу. Наголос.

Злите і роздільне написання **не** з дієсловами.

Позначення м'якості приголосних на письмі. Правила вживання м'якого знака. Сполуки літер

ьо, йо.

Правопис прийменників, сполучників, часток (в обсязі, встановленому стандартами для даного рівня).

Правопис голосних після шиплячих.

Правопис закінчень іменників, прикметників, прислівників.

Голосні **е** і **є** на початку слова, наголошені; правопис і вимова.

Голосні **и**, **і**; правопис і вимова.

Голосні **е**, **є**, **ю**, **я** на початку, в середині слова і кінці слова; правопис і вимова. Правила вживання апострофа.

Вимова слів з **ь**.

Вимова твердих і м'яких, дзвінких і глухих приголосних. Подвійні приголосні.

Подвоєні літери. Подвоєні літери на позначення збігу однакових приголосних / подовжених м'яких і пом'якшених приголосних (-ння, -ля, -ся, -тя...).

Вимова і написання слів іншомовного походження. Вживання **ь** в іншомовних словах.

Асимілятивне пом'якшення приголосних перед м'якими зубними (стіна).

Вимова **ш** і **щ**.

Пунктуація

Знаки пунктуації в кінці речення.

Знаки пунктуації в простому реченні (тире між підметом і присудком: Київ-столиця України. Тбілісі - столиця Грузії.).

Знаки пунктуації в простому реченні зі сполучниками **а**, **але**, **і**, або.

Знаки при звертанні. Знаки при вживанні вставних та узагальнюючих слів.

Знаки пунктуації в реченні з однорідними членами (найпростіші конструкції без узагальнюючих слів).

Знаки пунктуації в безсполучниковому складному реченні зі значенням перерахування.

4. Соціокультурна да культура

- **традиції, звичаї, українська традиційна культура, халхурска культура, халхурска календарна, халхурска традиція;**
- **ганація;**
- **ახალგაზრდების ცხოვრება** (თავისუფალი დრო, გართობა, დასვენება; საზოგადოებრივ ცხოვრებაში მონაწილეობა; ურთიერთობები; გატაცებები; ახალგაზრდული პრესა/გადაცემები და სხვა);
- **გეოგრაფიული ცნობები; შესასწავლი ქვეყნის პოლიტიკური წყობა, უკრაინის სიმბოლიკა, ადმინისტრაციული მოწყობა; რეგიონალური თავისებურებები;**
- **დედაქალაქი, მისი ისტორია, ღირსშესანიშნაობები;**
- **ცნობილი ადამიანები** (მეცნიერი, პოლიტიკოსი, სპორტსმენი და ა.შ.);
- **ისტორია** - მნიშვნელოვანი ისტორიული ეპოქები/მოვლენები, ცნობილი ისტორიული პირები;
- **ხელოვნების სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლები, უკრაინული ხალხური ხელოვნება;**
- **ცნობები უკრაინისა და საქართველოს ურთიერთობებიდან.**

საბაზო-საშუალო საფეხურის უკრაინული ენის პროგრამის შინაარსი

III-IV დონეებისათვის (სIII, სIV)

სარეკომენდაციო შინაარსი

პროგრამის შინაარსი წარმოადგენს იმ ენობრივი მასალისა და სოციოკულტურული თემატიკის ჩამონათვალს, რომელიც გამოიყენება სტანდარტში დადგენილი საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევების გასავითარებლად. ჩამონათვალი ვერ იქნება ამომწურავი, ვერც სავალდებულო. იგი სარეკომენდაციო ხასიათს ატარებს. დასაშვებია ჩამონათვალის შეცვლა,

გადანაცვლება, შევსება, შემცირება. მთავარია, დასასწავლი ენობრივი მასალის და კულტურული თემატიკის შერჩევას, გათვალისწინებულ იქნეს:

- სტანდარტში მითითებული საკომუნიკაციო ამოცანები;
- თანამედროვე ენის ნორმები;
- ასაკობრივი თავისებურებები და მოზარდის ინტერესთა სფერო.

პანორამა

1. სამეტყველო ფუნქციები

- 1.1. სოციალური ურთიერთობის დამყარება
- 1.2. ინფორმაციის გაცვლა
- 1.3. აღწერა / დახასიათება
- 1.4. ემოციების, გრძნობების გამოხატვა
- 1.5. დროში ორიენტირება
- 1.6. სივრცეში განთავსება
- 1.7. ლოგიკური კავშირების გამოხატვა
- 1.8. ნებართვა, ვალდებულება, იძულება, აკრძალვა, რჩევის მიცემა
- 1.9. ინტერაქცია საკლასო ოთახში

ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები III-IV დონისთვის (სIII-სIV)

სამეტყველო ფუნქციები	ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები სIII-სIV
1.1. სოციალური ურთიერთობის დამყარება	
მისალმება	Здрастуй (-те)! Добридень! Як справи? Так собі, помаленьку. Привіт!
დამშვიდობება	Побачимось! До (скорої) зустрічі! На все добре! Щасливо!
მოკითხვა	Як здоров'я? Як поживаєте?
პიროვნების წარდგენა	Познайомтесь(ся), це мій / моя (хто?) ... Мого / мою (твого / твою) (кого?) ... звать ... Його / її звать (ім'я, по батькові) ... Його / її ім'я / прізвище ...
თავაზიანად მიმართვა	(Вибачте / прошу вибачення), будьте ласкаві (такі добрі), ви не підкажете? Скажіть, будь ласка
მობოდიშება	Я хотів би вибачитися. Прошу вибачення! Пробачте, будь ласка...
მადლობის გადახდა და სათანადო პასუხი	Дякую тобі / вам за (що?) ... Хочу подякувати тобі / вас / його / її за (що?) ... Нема за що! На здоров'я! Усе гаразд!
მილოცვა	З наступаючим святом Вас! З наступаючим Різдвом / Новим роком / Великоднем / святом! Вітаю (кого?) ... (З чим?)...
შეთავაზება, დაპატიჟება, დათანხმება\ უარის თქმა	Чи не піти нам (куди?) ... ? Запрошую тебе / вас до себе в гості. Приходьте до мене (коли?) Можна запросити тебе / вас у гості? З задоволенням! Звичайно, прийдемо! Ти / ви знаєш (єте), я не зможу (коли?) ... На жаль, не зможу. Давай

	(те) відкладемо.
ინტერაქცია სუფრასთან (სახლში და საზოგადოებრივი კვების ობიექტებში)	Хочу / налий / поклади добавки. Не хочеш добавки? Не хочеш / хочете спробувати? У тебе немає апетиту? Чому ти / ви нічого не їси / їсте? Я / ми б замовив (ли) (що?) ... Що ви можете запропонувати? Що ви порадите? На закуску / на перше / на друге / на десерт у (кого?) ... (що?) ... (Принесіть) рахунок, будь ласка!
წახალისება, შექება	Чудова (хороша, оригінальна, блискуча) ідея! Ти / ви відмінно (добре, чудово, ...) виглядаєш (ете). Ти / ви у чудовій формі.
ტელეფონით საუბარი	Алло, добрий день! З вами говорить (хто?) ... Попросіть, будь ласка, до телефону (кого?) ... Це квартира (чия?) ... / аптека / банк і т.д.? Так, слухаю. Хто говорить? Говоріть, будь ласка, голосніше (повільніше), погано чути. Його / її немає, передзвоніть пізніше. Що передати? Я дзвоню з мобільного телефону. У мене / тебе / нього / неї мало грошей на рахунок, краще відправити / я відправлю sms. Ти отримав мое повідомлення?
დამშვიდება	Обійдеться. Заспокойся (тесь). Не впадайте у відчай. Все влаштується/уладнається. Не нервуй (те)! Усе буде гаразд!
თხოვნის გამოხატვა	Прошу тебе, Позич (мені), будь ласка, (що?) У мене до тебе невелике прохання.
შეხვედრის დანიშნვა, დათანხმება, უარის თქმა	Зустрічаємось (ся) в / на / у / біля (де?) ... (Коли?) ... Добре, я прийду (я буду). Домовилися. Згода/Згоден (на). Як шкода, що я не зможу, я зайнятий (а) / у мене справи. Може я трохи спізнюся, дочекайтеся мене, добре?
გაფრთხილება	Обережно, (що відбувається?) ... ! "Не курити (палити)!" "Тут не курять (палять)". "Не притулятися!" "Небезпечно для життя!" "Стороннім вхід заборонено". "Службовий вхід".
კეთილი სურვილების გამოხატვა	Будь (те) здоровий (а, і)! Щасливої дороги! Щастя, здоров'я, успіхів! Довгих років! Усього найкращого! Ласкаво просимо! Бажаю (чого?) ... !
ცუდად გაგებულის გარკვევა	Не розчув (ла), повторіть, будь ласка. Я не зовсім тебе / вас зрозумів (а), повтори (іть), будь ласка. Здається, я вас / тебе неправильно зрозумів (ла). Я вас / тебе правильно зрозумів (ла)? Ви / ти хочете / хочеш (що зробити?) ...
ინტერაქცია სავაჭრო ობიექტებში	Чим можу допомогти? Де / В якому відділі / На якому поверсі у вас / я можу

	<p>купити / придбати (що?) ... ? Я хочу купити / придбати ось цей (цю) / той / (ту) (що?) ... Скажіть, який це розмір? Якого розміру (що?) ...? Мені потрібен (який?) розмір. А іншого кольору (що?) ... у вас є? Де можна приміряти? (Де у вас примірювальна?) Скільки з мене? З вас гривні(ен) (ларі).</p>
ინტერაქცია მგზავრობისას	<p>Куди ти / ви їдеш (ете) / їдеш (ете)? На чому ти / ви їдеш \ ете (куди?) Ви не скажете, де (що?)</p> <p>Скажіть будь ласка, де знаходиться (що?) зупинка / пошта / інтернет-кафе / вокзал / музей ... Як туди проїхати / пройти? Мені / нам хочеться побачити / подивитися (що?) Поїдемо на метро / автобусі / маршрутному таксі / ...? (Де) ви / ти виходите (иш)? На наступній зупинці / станції. Пред'явіть / передай (те) квиток (-тки), будь ласка. Поїзд відходить / прибуває (коли?) ... Мені потрібно замовити (скільки?) ... квиток (и, ів) на (яке?) ... число? Таксі вільне? Я хочу замовити таксі. Поспішаю на вокзал / в аеропорт. Коли під'їдете? Приїжджайте/Приїздіть за адресою ... Здрастуй (те), дорогий (-а, і) (хто?) ... ! Привіт, (хто?)...! Як у вас / у тебе справи? Як здоров'я (кого?) ? У мене все добре /нормально/ гаразд, Думаю повернутися (коли?) ... Передавай привіт усім / (кому?) Чекаю відповіді. Побачимося, як тільки повернуся. Цілую / До зустрічі, твій (-я) (хто?)</p>
პოზიციის გამოხატვა კამათისას, დასაბუთება, საკუთარი აზრის დაცვა, სხვისი აზრის გაზიარება ან უარყოფა	<p>Я (теж) так (не) думаю. Я з тобою \ з вами (не) згоден (згодна). Не думаю. Це не дуже хороша ідея. Я впевнений, що ... На мою\твою\вашу думку ... Мені здається, ... Я (не) думаю \вірю \сумніваюся, що ... Можливо, я помиляюся, але ...</p>
პირადი წერილი	<p>Здрастуй (те), дорогий (-а, і) (хто?) ... ! Привіт, (хто?) ...! Як у вас / у тебе справи? Як здоров'я (кого?) ? У мене все добре /нормально/ чудово/ прекрасно Думаю повернутися (коли?) ... Передавай привіт усім / (кому?) Чекаю відповіді. Побачимося, як тільки повернуся. Цілую / до зустрічі, твій(-оа) (хто?)...</p>
1.2. ინფორმაციის გაცვლა	
მონაცემები საკუთარი თავის ან პიროვნების შესახებ: სახელი,	<p>Познайомтесь, це мій (-оа,-ої) (хто?) ... Хочу познайомити тебе/вас з усіма ... Ви вже</p>

გვარი, ასაკი, მისამართი, ტელეფონის ნომერი	<p>პознайомилися? ...</p> <p>Звіть (називайте) мене просто ... Для друзів я просто ... Його / її / їх звать (як?) ... Його / її / їхня адреса / їхній телефон ... Мого (-ю,-їх) (кого?) ... звать ...</p> <p>Моїй (-ему,-їм) (кому?) ... (скільки?) ... років. Я / ти / він / вона /молодший (а), вони молодші / старші за мене / тебе / нього / неї / них на (скільки?) ... рік/роки / років.</p> <p>Я учень (учениця) (якого?) класу.</p> <p>У сім'ї нас троє / четверо / п'ятеро ... Він уже одружений. Він неодружений. Вона вже заміжня.</p>
პროფესიისხელობის შესახებ	<p>Хто він / вона / вони за професією / фахом? Ким ти / він / вона / вони хочеш (-е, уть) стати? Ким ти / він / вона / вони працюєш (-е, ють)? Я / ти / він / вона / вони стану (-еш, е, уть) (ким?) ...</p> <p>Де ти / він / вона / вони працюєш (-е, ють)? Ти / він / вона / вони працюєш (-е, ють) в/у / на (де?) ...?</p> <p>Чим він/вона займається, вони займаються? Чим займається лікар/банкир/ ... ? Він (що робить?)</p>
ეროვნების და წარმომავლობის შესახებ	<p>Я / він / вона / вони грузин (-ка, -и), українець (-ка, ці) / вірменин (-ка, ни) / американець (-ка, ці) / Я (звідки?) з України. / (країна, місто і т.д.)</p>
ამინდის შესახებ	<p>Скільки градусів? Який прогноз погоди на сьогодні / завтра / тиждень? Сьогодні тепліше / холодніше / прохолодніше, ніж (коли?) Температура повітря / води (скільки?) ... градуси (ів) нижче / вище нуля.</p>
ჯანმრთელობის შესახებ	<p>На що скаржитесь? Як ви себе почуваєте? Здається, я застудився (лась). Я себе погано почуваю.</p> <p>Мені / тобі / йому / їй погано / вже краще. Мене / тебе / його / її морозить / нудить /</p> <p>Треба / потрібно / необхідно звернутися до/викликати лікаря / викликати швидку допомогу / сходити в аптеку / вкласти його (її, тебе) в ліжку /</p> <p>Я / ти / він / вона лягає (еш, е) у лікарню.</p> <p>Йому зробили (яку?) операцію. Йому / їй необхідний/потрібний постільний режим.</p>
ფასის\ღირებულების\რაოდენობის შესახებ	<p>Це дешевий / дорогий (що?) ...</p> <p>На скільки дешевше / дорожче (чого?) ?</p> <p>Скільки коштує (що?) навчання \ медичне обслуговування / ... (де?) ?</p> <p>Чи є на (що?) ... знижка?</p> <p>В яку суму / у скільки це обійдеться (обходиться)?</p> <p>Скільки потрібно (грошей)? Яка сума для цього буде потрібна? За якою ціною?</p> <p>По два (дві) / п'ять / ... ларі (гривні / гривен) і т.д. за кілограм / літр ...</p>
სურვილის შესახებ	<p>Про що ти мрієш? Я мрію про (що?) ...</p> <p>Чого ти / ви бажаєш (ете)?</p> <p>Хіба тобі (йому / їй / їм) не хочеться (чого?) ... Хіба</p>

	<p>тобі (йому / їй / їм) не хочеться (що робити / зробити?) ... Мені / тобі / йому / їй / їм хочеться (чого?) ... Мені / тобі / йому / їй / їм хочеться (що робити / зробити)? ...</p>
<p>თავისუფალი დროის გატარების შესახებ</p>	<p>Як ти / ви відпочив (ла, ли)? Куди ти / ви їздив (ла, ли) у відпустку / на канікули / на вихідні? Як провів (-ела, -ели) час / канікули / вихідні? Сходимо в/у / на (куди?) ...? З'їздимо в / у/на (куди?) ...? Так, там можна відпочити / розслабитися. Ні, мені / їй / йому / їм краще побути вдома / почитати / послухати музику. Я люблю / Мені подобається проводити вільний час (де? як?) ... Вільний час я зазвичай проводжу (де?), (як?) ...</p>
<p>1.3. აღწერა-დახასიათება</p>	
<p>ადამიანის გარეგნობა, ჩაცმულობა, ხასიათი</p>	<p>Як він / вона / вони виглядає (ють)? Якого він / вона зросту? Він / вона високого / середнього / невисокого / низького / маленького зросту. Скільки ти / він / вона важиш (ить)? Я важу ... кілограмів. У що ти / він / вона / вони одягнений (а, і)? Ти / він / вона / вони одягнений (а, і) у / в (що?) ... На тобі / ньому / ній надіте (що?) ...</p>
<p>გემოვნების გამოხატვა, გატაცებები</p>	<p>Тобі подобається (що робити?) ...? Тобі подобається (що?) ...? Так, дуже / Ні, не дуже. Подобається / ненавиджу / дуже люблю / поважаю ... Які (ий, у) (Що?) ... ти любиш / тобі подобається(ються)? Чим ти захоплюєшся / займаєшся? Я / ти / він / вона захоплююся (єшся, ється) (чим?) ... Я ходжу на (що?) ... Я займаюся (чим?) ... Я захоплююся (чим?) ... Тобі необхідно займатися (чим?) ...</p>
<p>1.4. ემოციების, გრძნობების გამოხატვა</p>	
<p>ბრაზი, უკმაყოფილება, სინანული, გაღიზიანება</p>	<p>Як нерозумно! Дурниці! Не базікай дурниці! Який жах! Досить! Припини! Годі!</p>
<p>გაკვირვება</p>	<p>Невже? Отакої! Хто б міг подумати? Що ти / ви говориш (ите)?! Та що ти / ви! Не може бути! А я й не знав (ла)! Ось як? Ось воно що? Не можу повірити! Цього не може бути!</p>
<p>ინტერესი</p>	<p>Що відбувається / сталося? Що трапилося? Як це називається?</p>
<p>ინდიფერენტულობა</p>	<p>Все одно. Мені це байдуже. Це дуже нудно. Яка різниця! Мені нудно.</p>
<p>სიხარული, აღფრთოვანება,</p>	<p>Який я радий/Як я рада! Я дуже рада! Я дуже</p>

კმაყოფილება	задоволений / задоволена! Мені весело. Чудово! (Не) вірно. Жак! Як цікаво! Як нерозумно! Як добре! Як легко!
შეგრძნებების გამოხატვა	Я зголодніла / Я голодний (на). Мені жарко / холодно/ тепло / боляче / (не) приємно. Тобі (не) жарко / холодно / тепло / боляче?
დამოკიდებულების/შეფასების გამოხატვა	Прекрасно! (Не) вірно. Жак! Як цікаво! Як нерозумно! Як чудово! Як легко!
1.5. დროში ორიენტირება	
დროში ლოკალიზება (საათი, დღე, დღე-ღამის მონაკვეთი, თვე, თარიღი, წელი, წელიწადის დრო)	Коли? На /у/в/ початку / кінці / середині місяця / року / тижня / дня / (якого?) ... століття / 80-их років В/у (якому?) ... столітті, / 40-их роках / шестидесятих/.. В/у минулому / позаминулому / майбутньому році / місяці Тридцятого квітня дві тисячі одинадцятого року, (Коли?) На тому тижні/ минулого тижня у мене / тебе / нас (що буде / було?)
ქრონოლოგია	До - після, спочатку - потім, на початку - в кінці По-перше ... , по-друге ... і т.д.
სიხშირე	Як часто? Постійно / декілька разів / один раз (тричі, ...)
ხანგრძლივობა	Як довго (скільки часу)? Цілу хвилину / годину/... Цілий рік \ За цей час ... Миттєво / нескінченно
1.6. სივრცეში განთავსება	
ადგილმდებარეობის მითითება	Де знаходиться? Зліва (ліворуч) / праворуч / недалеко / ... від (чого?) ... Позаду / попереду (чого?) ...
გზის, მიმართულების, დანიშნულების ადგილის მითითება	Йти (іхати) вперед / Повернутися назад Скажіть, будь ласка, як пройти до (чого?) ...? Скажіть, будь ласка, куди йде цей/це автобус (маршрутне таксі / тролейбус)? Іхати по (чому?) ... Вийти поблизу (чого?) ... і т.д.
1.7. ლოგიკური კავშირების გამოხატვა	
მიზეზი, შედეგი	Через (що? кого?) ... / Через це ..., тому ... В/у результаті (сталося що?) ...
ირიბი ნათქვამი	Я спитав(ла)/запитав(ла), котра година. Я запитав(ла)/спитав(ла), чи знає він(вона) про це. Він (вона) нагадав(ла) (мені), щоб я сходив(ла) в магазин. Я відповів(ла), що чекаю гостей.
1.8. ნებართვა, ვალდებულება, იძულება, აკრძალვა, რჩევის მიცემა	Мені треба / потрібно (що зробити?) ... Я / ти / він / вона / вони зобов'язаний (а, і) (що зробити?) ... (Я) раджу тобі (що зробити?) Дозволь / Можу дати тобі пораду. Хочеш, дам тобі пораду?

1.9. ინტერაქცია ოთახში	სასწავლო	Зітріть, будь ласка, з дошки. Дозвольте (в)увійти / вийти. Можна я пересяду наперед, звідси не видно. Я пропустив минуле заняття тому, що ... Що значить слово ? Як буде українською мовою? Як пишеться (слово)?
-----------------------------------	-----------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

2. ლექსიკა

- 2.1. ინდივიდი
- 2.2. ინდივიდის გარემოცვა
- 2.3. აქტივობები
- 2.4. ორიენტირები

2.1. ინდივიდი	ლექსიკური ერთეულები სIII-სIV
სხეული	Тіло, лоб, потилиця, шкіра, долоня, лікоть ... кров, хребет, ребро, спина, груди, ступня ...
გარემოცვა	... симпатичний, кирпатий, веснянкуватий модний, круглолиций, широкоплечий ...
ხასიათი	... у(в)пертий, уважний, ввічливий, принциповий, скромний, гордий, справедливий ...
ტანსაცმელისაქსესუარებისაქტივობები	... светр, піджак, чоботи, парасолька, окуляри, гаманець, костюм, краватка, пуловер, спортивний костюм; випрати, випрасувати, втратити, знайти ...; одягтися, взутися, заштопати, позичити, приготувати ...
ჰიგიენისაქტივობები	... лосьйон / крем для / після гоління; прийняти душ, поголитися, загартовуватися, дотримуватися особистої гігієни ...
ჯანმრთელობისავადმყოფობისაქტივობები	... грип, ангіна, викликати лікаря, лежати в(у) ліжку ...; пацієнт (ка), лікарня, відділення, вітаміни ...; крапельниця, робити укол, пити ліки, одужати ...
შეფასება და ემოციური რეაქციები	... чудово, страшно, посміхатися, плакати, радіти, дивуватися, розчаровуватисяпрекрасно, жахливо, сміятися, злякатися, образитися, хвилюватися ...

2.2. ინდივიდის გარემოცვა	ლექსიკური ერთეულები
ადამიანისცხოვრების ეტაპები	... дорослі, сусід (-ка), однокласник (ця); ...знайомі, друзі, співрозмовник, попутник; отроцтво, юність, народження, смерть ... молодість, зрілість ...
ოჯახი, ნათესავები	... родич (-ка), рідні, близькі, племінник (ця)..., ... батьки, молодший (а) / старший (а) брат / сестра...

ბუნება და ბუნების მოვლენები\ აქტივობები	... дерева, квіти, трава; мороз, лід, жарко; тече струмок, блищить море, пливуть хмари... .. гори, рі(ч)ки, моря, океани, рослини, тварини; зірвати квітку / зламати гілку, посадити дерево
გეოგრაფიული დასახელებები\ეროვნების\ რელიგიური მწარმსი	... Батумі, Каспійське море, Дніпро, Харків, Греція, Ніагара, Атлантичний океан, Бразилія...; ... грек (-чанка), француз (-женка), єврей (-ка), бразилійка, ескімос, чукча, європеєць (-йка) ... Християни, мусульмани, буддисти, православний (а), католик (-чка), буддист (-ка), мусульманин (-ка) ...
საზოგადოება და სახელმწიფო	Країна, столиця, президент, парламент, мерія ...
ქალაქი და სოფელი\აქტივობები	... конюшня, пастух, у(в)рожай, трактор; сіяти, орати, польові роботи, ... вулиця, цирк, вокзал ...;
საცხოვრებელი ადგილი\აქტივობები	... кімната, кухня, вітальня, кабінет ..., підмітати, готувати, прасувати, відпочивати, зустріти, їсти
ავეჯი\საყოფაცხოვრებო ნივთები\აქსესუარები	... ковдра, подушка, білизна, праска, пилосос, міксер спальня, холодильник; ... сільничка; віник ...
სკოლა\ინფრასტრუქტურა\პერსონალი\სასკოლო ნივთები\ საგნები\ აქტივობები	... коридор, кабінет, директор, завуч, підручник ...; ... хімія, англійська мова, фізика; ... креслити, підкреслити, контрольна, твір ..., ... класний керівник, класна година, відкритий урок, доповідь, переказ, словникова робота, писати есе, виконувати завдання ...
სავაჭრო ობიექტი\ პერსონალი\აქტივობები	... торговий об'єкт, продавець, зважити, ціна..., ... супермаркет, асистент, ваги, упакувати, чек...
სურსათი\აქტივობები	... м'ясо, масло, цукор; приготувати, перемішати ..., ... продукти, овочі, фрукти, засмажити, зварити ...
კვების ობიექტები\პერსონალი\აქტივობები	... бістро, ресторан...; офіціант (ка), ...; замовити, оплата, обслуговування, прилади, попросити, принести рахунок ...
ტრანსპორტი\პერსონალი\აქტივობები	... транспорт (наземний / підземний / морський / повітряний), проїзд, зупинка, квиток, поступитися місцем ..., ... вид транспорту... ескалатор; капітан, машиніст, ...; ... їхати, летіти, плисти, сідати, виходити ...
კულტურული ობიექტები\პერსონალი\ აქტივობები	Опера, філармонія, рояль, мікрофон, рокгрупа ...; поставити п'єсу, виконати пісню, зіграти роль, вклонятися, отримати

	задоволення ...
მომსახურების ობიექტები\პერსონალი\ აქტივობები	... басейн, лазня, тренер, масажист, швець; ... віддати в/у ремонт, замовити, тренувати ...
მედია	Репортаж, сенсація, інтерв'ю, хроніка, новини..., ток-шоу, ведучий (а), респодент, преса ...

2.3. აქტივობები	ლექსიკური ერთეულები
გასართობი\თავისუფალი დრო\ სპორტი\აქტივობები	... танці, спорт, телевізор, комп'ютер, книга; тренуватися, танцювати, перемогти, нагородити...; ... спорт, культурні заходи; спілкуватися з друзями, відвідувати виставки / вистави / концерти, дякувати за все ...
დღესასწაულები და ზეიმები	... день народження, свято, подарунок; радіти, вбиратися, привітати; ... вечірки, ювілеї; вітати, відзначати ...
აღქმა და ინტელექტუალური აქტივობები	... згадати, придумати, скласти, представити ...
ტელეფონით საუბარი	... взяти / покласти / кинути трубку, передзвонити ...

2.4. ორიენტირები	ლექსიკური ერთეულები
დრო	
დროის განსაზღვრა	... кожен день / кожного дня / місяць(ця) / рік(року), на тому / цьому тижні, в(у) минулому / наступному місяці / році (минулого місяця/року ...
დროის სიხშირე	... частіше, рідше, постійно, довго, швидко, ... раз на рік / місяць / день, двічі / тричі на рік / місяць ...
სივრცე	
ადგილმდებარეობა\მიმართულება	... з півночі, з півдня, зі сходу, із заходу ..., на відстані ..., на висоті ..., на глибині ...
მახასიათებლები	
ფერი	Яскраво-зелений, темно-синій, блідо-жовтий ...
ფორმა და ფიგურები	Округлої / довгастої форми ..., симетричний, асиметричний ...; вага, обсяг, форма ..., коло, квадрат, трикутник ...
შემადგენლობა	Пластмасовий, хутряний, металевий ..., золотий, срібний, платиновий, бронзовий ...
რიცხვები	Два (і), обидва (і), мільйон ...; одна третина, десяткові дроби, п'ять сотих ..., квадратний метр, літр ...

3. **граматика**

3.1. **сიტყვაწარმოება**

3.2. **მორფოლოგია**

3.3. **სინტაქსი**

3.4 **მართლწერა.**

3.5. **ტექსტი**

Грамагика

გრამატიკის სწავლება კონტექსტშია სასურველი და არა კონტექსტისაგან მოწყვეტილად, რაც საკომუნიკაციო მიზნებს უნდა ემსახურებოდეს. წესებისა და ტერმინების ზეპირად სწავლება არ არის რეკომენდებული. მოსწავლეს საშუალება უნდა მიეცეს დააკვირდეს, ამოიცნოს, გაიაზროს და კონტექსტში გამოიყენოს გრამატიკული თავისებურებები და კონსტრუქციები/ მოვლენები. ამისათვის სასურველია:

- ასათვისებელ ენობრივ მასალაზე აგებული დიდაქტიზებული ტექსტების მეშვეობით გრამატიკული მასალის სახალისო, ადვილად გასაგებ ზეპირ თუ წერილობით საკომუნიკაციო სიტუაციებში მიწოდება;
- მრავალფეროვანი აქტივობებისა და სავარჯიშოების შეთავაზება.

3.1. Словотвір.

Основні способи українського словотворення. Семантичний потенціал афіксів.

3.2. Морфологія

Іменник

Незмінювані іменники. (Тбілісі, журі, меню, мадам, (Олена) Шевченко, Дзনেладзе, Дюма, ВНЗ та ін.). Рід невідмінюваних іменників (ательє, бюро, кенгуру). Збірні іменники, що означають матеріал, речовину (добриво, марево).

Особливості творення іменників. Написання та відмінювання імен по батькові. Особливості відмінювання чоловічих та жіночих імен по батькові.

Особливості відмінювання іменників першої, другої, третьої відмін.

Відмінювання іменників четвертої відміни: Поява суфіксів –ат-, -ят- у родовому, давальному та місцевому відмінках (малят) / суфіксу –ен- (імен). Паралельні форми назв істот у знахідному відмінку множини (гусенят(-а)). Збіг назв неістот у знахідному відмінку множини з називним відмінком (імена, горнята).

Система відмінків іменників в українській мові. Вживання відмінків в наступних значеннях:

Називний відмінок:

- Характеристика особи (Брат - лікар. Мій друг - розумниця.);
- Факти, події (Завтра екскурсія.);
- Ідентифікація особи (Мене звуть Олена).

Родовий відмінок з прийменником:

- визначення особи / предмета (за матеріалом, походженням, призначенням тощо: ваза зі скла, гість з Росії, шампунь для волосся тощо);
- причина дії (затримується через негоду);
- час дії (напередодні, до, після, з ... до ..., близько: напередодні свята, після роботи, до уроку, з ранку до вечора тощо);
- місце дії (біля, мимо, повз, вздовж, напроти, від, з, через, з-під, з-за: біля будинку, навпроти магазину тощо)

Давальний відмінок без прийменника:

- об'єкт дії (Увечері я дзвоню батькові.);

- особа / предмет як суб'єкт дії, стану (передати привіт другу, наказ війську);
- особа / предмет, якому щось належить (Книга належить Андрію.)

Знахідний відмінок:

а) без прийменника

- кількісна характеристика дії (Я ціле літо проспівала. Ми зібрали цілий кошик грибів);
- час дії (Новини передають по радіо щогодини. Кожен день ми думаємо про тебе.);

б) з прийменником

- мета дії (Ми йдемо в гості.);
- об'єкт дії (Богдан підійшов до брата і обняв його за плечі.)

Орудний відмінок:

а) без прийменника

- характеристика особи / предмета (Діти співали хором.);
- об'єкт дії (Стара підперлася долонею.);
- місце дії (Я йду долиною.);
- виконавець дії (Твір написаний Шевченком. Удар ногою по м'ячу був дуже сильним.);
- предикативний (Я хочу стати хіміком.);

б) з прийменником

- об'єкт дії (Дача знаходиться за містом.);
- визначення предмета / особи (Бутерброд - це хліб з маслом і з сиром.)

Місцевий відмінок:

- умови дії (Танцям нас навчали при школі.);
- визначення особи / предмета (зовнішній вигляд, одяг). (Дівчина в шкіряній куртці зайшла до магазину.)

Кличний відмінок.

- Чергування приголосних у кличному відмінку (друг-друже, козак-козаче, Явтух-Явтуше)
 - Співпадіння форми кличного відмінка з називним у множині (сестри, брати)
 - Вживання імен по батькові у кличному відмінку (Іване Васильовичу, Маріє Петрівно)
- Вживання у поезії іменників у кличному відмінку.

Особливості творення іменників:

- За допомогою суфіксів – ечк-, (ечк-), -ечок (-ечок), -ичк-, -ичок- та інші (сонечко, стежечка).
 - Суфіксів –инн(я), -інн(я), -енн(-енн)(я) (каміння, насіння, картоплиння, звільнення).
 - Вживання суфіксу –иво у збірних іменниках (вариво, добриво) та ін.
- Відмінювання іменників множинної форми.

Прикметник

Якісні прикметники. Ступені порівняння якісних прикметників.

Прикметники твердої і м'якої груп. Відмінювання прикметників.

Граматичні ознаки і способи творення прикметників з суфіксами: -еньк-/ -есеньк-. –ісіньк-\ - юсіньк-, ськ-\ -цьк-\ -зьк- та ін..

Присвійні і відносні прикметники. Способи творення (суфікси –ів-\-їв-, -ин-\-ін-, -ін-, -ач\ -яч-).

Повні і короткі форми прикметників. Найбільш поширені короткі прикметники (зелен, повен, винен) і т.д. та їх граматичні маркери.

Перехід прикметників в іменники.

Займенник

Питальні (який? чий? скільки?) і відносні займенники. Означальні (кожен, всякий), заперечні (ніхто, ніщо) і неозначені займенники (будь-хто, абищо).

Відмінювання цих займенників.

Числівник

Кількісні числівники: цілі числа, дробові, збірні числівники. Складні та складені числівники. Вживання кількісних числівників у поєднанні з іменниками. Відмінювання кількісних і порядкових числівників.

Дієслово

Категорія виду: доконаний і недоконаний вид дієслів (робити - зробити, читати - прочитати). Імператив від відомих дієслів (читай, читайте, говори, говоріть). Дієслівне управління (дивлюся телевизор; розмовляю з братом).

Перехідні і неперехідні дієслова (зустрів брата, навчаюся в школі).

Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Творення дієслів умовного та наказового способу. Зміна дієслів за родами у формі умовного способу.

Найуживаніші способи творення дієслів (префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний).

Продуктивні префікси в дієсловах руху (їхати - поїхати - приїхати - заїхати - переїхати - поїхати - підїхати).

Дієслова руху без префіксів і з префіксами (по-, при-, за-, ви-, в-, під-, від-, пере-) - йти, ходити, їхати, їздити, піти, прийти. Імперативні форми у дієслів руху.

Словотвір зворотних дієслів. Словотворчі моделі дієслів (афіксально-префіксальний спосіб творення): до-...-ся, на-...-ся, при-...-ся, пере-...-ся, роз-...-ся .

Дієприкметник

Загальне поняття, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Зміна за родами, числами і відмінками. Активні дієприкметники теперішнього і минулого часу. Словотворчі суфікси дієприкметників.

Прислівник

Розряди прислівників за значенням: способу дії (бососоніж, верхи, жартома, пошепки, вголос), якісно-означальні (удало, грізно, добре, погано, повільно, швидко), кількісно-означальні (занадто, ледве), часу дії (вранці, взимку, завтра, сьогодні), місця дії (далеко, близько, вгорі, внизу, удома), причини дії (спересердя, зопалу, спросоння), мети дії (навіщо, потім, на зло, навмисне, на сміх, умисно, напоказ), негативні (ніяк), кількісні (багато, мало, небагато, немало, майже, приблизно).

Ступені порівняння прислівників. Творення ступенів порівняння прислівників (суфікси -ш-, -іш-; префікси най- (як-, що-); більш, менш). Чергування приголосних при утворенні вищого ступеня прислівників.

Способи творення прислівників: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, злиття основ, перехід інших частин мови в прислівники.

Категорія стану в поєднанні з дієсловом бути (Тут було сухо і безпечно).

Модальні слова в системі частин мови. Оцінка мовцем свого висловлювання в цілому або окремих його частин з точки зору ставлення до об'єктивної дійсності (мабуть, дійсно, звичайно, поза сумнівом, зрозуміло: Двічі два, безумовно, чотири. Ймовірно, він довго думав, перед тим як увійти.). Омонімічні по відношенню до знаменних частин мови форми модальних слів (правда, очевидно, здається, видно, ніяк). Вживання модальних слів (в значенні слова-речення: Засіб цей - дорогий! - Звичайно!; Вживання в якості вставного слова: Вам це, звичайно, все рівно.; Вживання в якості стверджувального слова: Поет, безумовно, талановитий.)

Службові частини мови

Сполучники, прийменники й частки. Вигук як особлива частина мови.

Сурядні сполучники. Прості, складні і складені сполучники. Підрядні сполучники.

Групи модальних часток.

Прийменники (в, на, з, з-за, до, біля, о, через), сполучники (і, та, або, а, але, не тільки ..., а й ..., тому що, тому, що, де, куди, який та ін), частки *не, навіть*.

Сполучники в складнопідрядному реченні. Відмінність сполучних слів від сполучників (є членами речення: Сергій заспокоював коня, який дуже злякався. - Який - узгоджене означення). Використання в реченнях родових і відмінкових форм сполучних слів (Сергій взяв на руки kota, який сидів на дивані. Я взяла в руки книгу, яку читала Олена. Я отримала листа, про який мені казала мати.)

3.3. Синтаксис

Просте речення.

Способи вираження граматичного суб'єкта.

Способи вираження логічного суб'єкта:

- іменник або займенник у формі родового відмінка (У Олега є машина.);
- іменник або займенник у формі давального відмінка (Мені двадцять років).

Способи вираження предиката:

- дієслово в дійсному, наказовому способі (Антон читає. Читай (те)!);
- поєднання особової форми дієслова з інфінітивом (Я йду гуляти);
- поєднання особової форми дієслова з іменником (Ігор буде лікарем).

Способи вираження логіко-змістових відносин в реченні:

- Атрибутивні відносини: неузгоджене означення (книга брата, чай з цукром);
- Цільові відносини: поєднання особової форми дієслова з інфінітивом (Я йду обідати).

Однокомпонентні моделі

- без відмінюваної форми дієслова (Холодно. Пишіть!);
- з відмінюваною формою дієслова (Кафе відкриють о 10:00.);
- поєднання предикативного прислівника *можна, потрібно, треба, не можна* з інфінітивом (Мені потрібно працювати.);
- Предикативний прислівник (Холодно. Взимку холодно. Мені холодно).

Просте речення зі вставними конструкціями.

Вставні слова та вставні конструкції.

Речення з однорідними членами.

Однорідні й неоднорідні означення.

Присудок при однорідних підметах. Норми поєднання однорідних членів.

Складносурядне речення і його будова.

Складнопідрядне речення із сполучниками *якщо, щоб, так як, тому що, що, який*.

Порядок слів у реченні

Нейтральний порядок слів у реченні.

- Препозиції групи підмета, постпозиція групи присудка (Брат читає.);
- Препозиції групи присудка, постпозиція групи підмета: детермінант на початку речення (Взимку почалися канікули.)

Порядок слів і актуальне членування речення: Ігор повернувся пізно ввечері (**Коли** повернувся Ігор?). - Пізно ввечері повернувся Ігор (**Хто** повернувся пізно ввечері?).

Особливості розміщення слів в словосполученнях при нейтральному порядку слів у реченні:

- препозиції прикметника в **субстантивних** словосполученнях (літня ніч);
- постпозиція відмінкової форми по відношенню до **стрижневого** слова в словосполученнях типу (в середині дня);

- препозиції прислівники на **-о**, **-е** в дієслівних словосполученнях (швидко темніло, добре вчився);
- постпозиція відмінкової форми в дієслівних словосполученнях (прийшов у клас).

3.4. Правопис

Орфографія

Написання **не** з іменниками. Літери **е,и,і** в суфіксах **-ечк(-ечк-)**, **-ечок (-ечок)**, **-ичк-**, **ичок**, **-инн(я)**, **-інн(я)**, **-енн(єнн) (я)**, **-ив(о)**, **-ев(о)**. Ненаголошені **[и]** та **[е]** в суфіксах **-ичк-**, **ичок**, **-ечк(-ечк)**. (вуличка, стрічка).

Вживання суфікса **-ив(о)** у збірних іменниках, що означають матеріал, речовину (добриво, марево).

Ні в заперечних займенниках. Дефіс у неозначених займенниках.

Правопис голосних і приголосних в префіксах.

Правопис суфіксів іменників, прикметників, дієприкметників.

Злите і роздільне написання **не** з прикметниками, займенниками та іменниками.

Написання **-нн-** і **-н-** у прикметниках. Написання складних прикметників.

Написання і відмінювання прізвищ.

Правопис складних прийменників.

Правопис неозначених займенників і прислівників.

Правопис складних і складених числівників.

Правопис прислівників. Написання прислівників через дефіс і разом. Літери **н** та **нн** у прислівниках. **Не** і **ні** з прислівниками. Написання прислівникових сполук.

Правопис сполучників, часток, вигуків. **Не** і **ні** з різними частинами мови.

Пунктуація

Пунктуаційні особливості речень з однорідними членами.

Знаки при вставних словах і вставних конструкціях.

3.5. Текст

Засоби зв'язку речень і частин тексту. Початкове поняття про композицію і будову тексту.

Абзац як засіб композиційно-стилістичного членування тексту.

4. Соціокультурна да კულტურა

- ტრადიციები, ზნე-ჩვეულებები, უკრაინული ტრადიციული თანსაცემელი, ხალხური წეს-ჩვეულება; ხალხური კალენდარი, ხალხური თამაშები;
- განათლება;
- ახალგაზრდების ცხოვრება (თავისუფალი დრო, გართობა, დასვენება; საზოგადოებრივ ცხოვრებაში მონაწილეობა; ურთიერთობები; გატაცებები; ახალგაზრდული პრესა/გადაცემები და სხვა);
- გეოგრაფიული ცნობები; შესასწავლი ქვეყნის პოლიტიკური წყობა, უკრაინის სიმბოლიკა, ადმინისტრაციული მოწყობა; რეგიონალური თავისებურებები;
- დედაქალაქი, მისი ისტორია, ღირსშესანიშნაობები;
- ცნობილი ადამიანები (მეცნიერი, პოლიტიკოსი, სპორტსმენი და ა.შ.);
- ისტორია - მნიშვნელოვანი ისტორიული ეპოქები/მოვლენები, ცნობილი ისტორიული პირები;
- ხელოვნების სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლები, უკრაინული ხალხური ხელოვნება;
- ცნობები უკრაინისა და საქართველოს ურთიერთობებიდან.

V-VI დონეებისათვის (სV, სVI)

სარეკომენდაციო შინაარსი

პროგრამის შინაარსი წარმოადგენს იმ ენობრივი მასალისა და სოციოკულტურული თემატიკის ჩამონათვალს, რომელიც გამოიყენება სტანდარტში დადგენილი საკომუნიკაციო უნარ-ჩვევების გასავითარებლად. ჩამონათვალი ვერ იქნება ამომწურავი, ვერც სავალდებულო. იგი სარეკომენდაციო ხასიათს ატარებს. დასაშვებია ჩამონათვალის შეცვლა, გადანაცვლება, შევსება, შემცირება. მთავარია, დასასწავლი ენობრივი მასალისა და კულტურული თემატიკის შერჩევისას, გათვალისწინებულ იქნეს:

- სტანდარტში მითითებული საკომუნიკაციო ამოცანები;
- თანამედროვე ენის ნორმები;
- ასაკობრივი თავისებურებები და მოზარდის ინტერესთა სფერო.

პანორამა

სამეტყველო ფუნქციები

პანორამა

1. სამეტყველო ფუნქციები
2. ლექსიკა
3. გრამატიკა
4. სოციოკულტურა და კულტურა

1. სამეტყველო ფუნქციები

- 1.1. სოციალური ურთიერთობები
- 1.2. ინფორმაციის გაცვლა
- 1.3. აზრი, პოზიცია
- 1.4. აღწერა/დახასიათება
- 1.5. გრძნობები/ემოციური რეაქციები
- 1.6. საჭიროება/სურვილი/მოთხოვნილება
- 1.7. ორიენტირება დროსა და სივრცეში
- 1.8. ლოგიკური კავშირები

1. ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები V-VI დონისთვის (სV - სVI)

სამეტყველო ფუნქციები	ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები
1.1. სოციალური ურთიერთობები	
მისალმება\ დამშვიდობება	Привіт! На все добре! Прощай!
მოკითხვა	Як у тебе/вас справи? Як себе почуваєш(ете)? Дякую, вже краще! Усе гаразд!
თავაზიანად მიმართვა	Пан\Пані\ Пані та Панове, громадянин\громадянка\громадяни. Звертаюсь з проханням! Послухайте!
პიროვნების წარდგენა	Хочу представити тобі\вам(кого?)... Хочу представитися, мене звати (як?)...Мене звуть Олена/Ніна/Олександр. Ось моє ім'я. Рад(а) знайомству\ з вами познайомитися.
მობოდიშება	Вибачте, хочу вибачитися за (що?)... Дякую! Я дуже Вам вдячний! Прошу вибачте за (що?)...\ за те, що (що

	<p>сталось?)... Вибачте за турботу.. . Пробач! Я повинен вибачитися!</p>
მისამძიმრება, თანაგრძნობა, სინანული	<p>Мені\нам дуже шкода. Шкода, що так вийшло. Прийміть мої(наші) щирі співчуття. Співчую. Мені\нам шкода за те, що сталося...</p>
სტუმრის მიღება შეთავაზება, დაპატიჟება, დათანხმება, უარი	<p>Можна запросити тебе\вас в гості? Заходьте до мене\нас в гості. Чекаємо вас у гості. Запрошую тебе\вас! Буду\будемо рада\радий, (раді). Дякую, дуже шкода, але мабуть не зможу\дуже зайнята\зайнятий. Може наступного разу?! Дякую, з великим задоволенням! Ласкаво просимо! Проходьте, сідайте. Прошу до столу. Почувайте себе, як вдома.</p>
ინტერაქცია სუფრასთან (სახლში და საზოგადოებრივი კვების ობიექტებში)	<p>Всіх прошу до столу! Стіл накритий: все готово! Нам потрібний столик на двох\трьох\чотирьох. Я нічого не буду пити \істи. Передай(те), будь ласка(кому?) (що?)... Налий(те) мені \йому\їй, будь ласка(кому?) (що?)... Тут все дуже смачно. Тут хороша кухня.</p>
ტელეფონით საუბარი	<p>Алло, слухаю Вас! Вам дзвонять \ вас турбуют з (звідки?)... Будь ласка, попросіть до телефону (кого?)... Ви неправильно набрали номер. Передзвоніть, будь ласка. Вибачте, до якої години можу подзвонити? Дозвольте, ще раз подзвоню \спробую. Не міг(могла) до тебе \вас дозвонитися, весь час був зайнятий номер. Нарешті я до тебе \ вас дозвонився (лася). Спробуйте ще раз.</p>
დამშვიდება	<p>Не біда! Не хвилюйтеся! Все буде добре!</p>
თხოვნის გამოხატვა	<p>Ти\ви не міг(могла, –и) би (що зробити?)... Добре, обов'язково зроблю. Я вас дуже прошу,... будь ласка! Прошу, мені зовсім не важко було це зробити! Нема за що,... Прошу.</p>
გაფრთხილება, გარანტირება	<p>Обережно, двері зачиняються! Будьте обережні! Попереджаю, (де?)... що?)... Хочу тебе попередити:(де?)... (що?)... Нагадуємо про безпеку(чого?)...</p>

	(Де?)... вказаний гарантійний термін. Ви мене дивуєте!...
კეთილი სურვილების გამოხატვა	Хай вам щастить! М'якої посадки! Ні пуха ні пера! Ласкаво просимо! Усього доброго! На все добре!
კითხვა - პასუხის დაზუსტება, დაკონკრეტება	Я не почув (ла), що, пробачте? Ви не могли б повторити? Що Ви сказали? Якщо ви спізналися на побачення, ...
ინტერაქცია სავაჭრო ობიექტებში	Вам потрібна моя допомога? Як Вам допомогти? Може Вам порадити? Коли у Вас почнуться знижки? Це нова колекція? Хочу придбати (що?)... (для кого?)... Ви можете мені показати? Скільки коштує? Це дуже дешево (дорого). За таку ціну можна купувати. У вас великий (невеликий) вибір. Дякую! Ви мені дуже допомогли!
ინტერაქცია მგზავრობისას	Ви не могли би сказати, де...? Ви не підкажете, як пройти(куди?)...доїхати до ... Скажіть будь ласка, де знаходиться(що?) школа / зупинка/ метро/ перкурня/ їдальня/ інтернет-кафе/зупинка таксі/ музей / виставка/торговельний центр... ? Як туди проїхати? Ось, за цим будинком / гастрономом. Мені\нам хочеться побачити\подивитися(що?)... . Поїдемо на метро\автобусі\маршрутному таксі\ Ви виходите на наступній зупинці? Де ви виходите? Ще довго їхати до наступної запинки? Через(скільки часу?)... буду\будемо на місці? Де тут найближча зупинка шостого трамваю? Я вперше у цьому районі і заблукався(лась)! Скільки коштує проїздний квиток? Добре, що я/ми легко зорієнтувався(лась\лись). До котрої години працює каса? Можна тут придбати квитки на поїзд? Дайте, будь ласка два квитка на поїзд до Львова на (коли?) завтра/післязавтра.... Де тут вказаний час відправлення\прибуття автобуса\літака на котру годину) на 3 години,

	15 хвилин\...
ინტერაქცია ბანკში ვალუტის გაცვლა	<p>Чи робите ви грошові перекази?</p> <p>В нашому місті ще є ваша філія? До котрої години Ви працюєте?</p> <p>Я хочу\ хотів(-а) б сплатити за(що?)-комунальні послуги\ світло \ газ \ телефон \міжміські переговори\ Інтернет.</p> <p>Який сьогодні курс валюти (ларі долару США/гривні) відносно до (ларі/ долару США /гривні) ?</p> <p>Ви можете розмінати мені (скільки чого?) 100 ларі?.</p> <p>Будь ласкаі, обміняйте мені (скільки чого?) 20 доларів США на(що?)- на гривні.</p>
1.2. ინფორმაციის გაცვლა	
ეროვნება და წარმომავლობა/მოქალაქეობა	<p>По національності я грузин / грузинка (українець/українка).</p> <p>Я родом з (зі) (звідки?)... з Батумі/Телаві/Кутаїсі/Києва /зі Львова/Харькова.</p> <p>Я місцевий. Я народився (лася) та виріс (виросла) в (де?)...</p> <p>Моя/його/її /їх батьківщина – Грузія /Україна / інша держава. Я /ти/він/вона – іноземець (іноземка).</p> <p>Він / вона наш /наша / наші - земляк\ землячка\ земляки.</p> <p>Він / вона громадянин (громадянка) Грузії / України /іншої держави.</p> <p>Це паспорт громадянина (громадянки) Грузії / України / іншої держави.</p>
პროფესიის ხელობის შესახებ	<p>За фахом він / вона лікар / вчитель/вчителька/друкар/друкарка</p> <p>Мені / йому/ їй дуже подобається моя професія, бо вона цікава.</p> <p>Це його покликання! З нього вийде хороший інженер.</p> <p>Це низько\ високооплачувана професія. При виборі професії має значення(що?)...</p> <p>Хороша освіта - гарантія успіху. Завдяки якісній освіті, можна (що зробити?)...</p> <p>... професія, яка має потребу на ринку професійних послуг.</p> <p>Всі професії вимагають багато зусиль і для досягнення мети, потрібно отримати відповідну освіту.</p> <p>Професія рятувальника / пожежника / лікаря швидкої допомоги дуже відповідальна.</p> <p>Для отримання хорошої роботи мало(чого?)... :</p>

	необхідно(що?що зробити?)...
ამინდი და ბუნებრივი მოვლენები	<p>Почалися(лась, лось) заморозки\ відлига\ похолодання ...</p> <p>Сьогодні\ вчора\ завтра(було\ буде) тепло\ холодно\ спека\ хмарно\ вітряно...</p> <p>Я ознайомився(лась) з прогнозом погоди на завтра\ післязавтра\ тиждень\ місяць.</p> <p>Похмуро. Прохолодно. Спека. Дощ. Туман. Мороз.</p> <p>Очікується ураган\буревій\град\злива...</p> <p>Температура вночі(скільки градусів?)...</p> <p>Цельсія(за Цельсієм, за Фаренгейтом). Нуль\ нуль???(градусів). Нижче(вище) нуля.</p> <p>Температура повітря підвищилася\ знизилася\ піднялася\ впала до... градусів\ доходила до - 1° ("мінус одного градуса"). До вечора(у другій половині дня) \ уранці(у першій половині дня) пониження(підвищення) температури.</p>
სურვილი - ნატვრა	<p>Ти б не хотів, щоб (що сталося?)...</p> <p>Я\ти\він\вона б хотів(ла) мати власний комп'ютер.</p> <p>Я\ти\він\вона б хотів(ла) стати(ким?)...</p> <p>Я\ти\він\вона мріє про собаку \ кішку\ велосипед\ скейтборд...</p> <p>Хотілося б спочатку(що зробити?)...</p> <p>Людина без мрій, як пташка без крил!</p>
კომპიუტერთა და ინტერნეტით სარგებლობა	<p>Сьогодні багато хто користується комп'ютером! За допомогою найсучаснішої технології, вся інформація світу доступна всім.</p> <p>Необхідну інформацію я шукаю\знаходжу(де?) в Інтернеті\Рунеті\ Google\...</p> <p>У мене\у нього\персональний комп'ютер останнього покоління.</p> <p>Набрати\ роздрукувати текст. Скачати(що?) файл, мелодію, книгу, реферат, фільм, нову комп'ютерну гру...</p> <p>Користуватися електронною поштою скайпом\ інтернетом.</p> <p>Відправити\отримати е - mail, відкрити пошту\файл; спілкуватися(де?) по скайпу\на форумі.</p>
1.3. აზრი, პოზიცია	
პოზიციის, საკუთარი აზრის გამოხატვა/დაცვა და დასაბუთება კამათისას. სხვისი აზრის გაზიარება ან უარყოფა	<p>На мою думку (що?)</p> <p>Я вважаю потрібним /запотрібне/ дотримуватися вимог діючого законодавства Грузії /України. Підтримую\схвалюю точку зору(чий?)... Я абсолютно впевнений(а). Не можу з тобою\з Вами\не погодитися.</p>

	<p>Я(не) проти, хоча... Я - за, оскільки... На жаль, ти помиляєшся.</p> <p>На жаль, у мене є заперечення. По-перше, ..., по-друге, ..., по-третє, ...</p> <p>Моя позиція/рішення тверда(е) та оскарженню не підлягає!</p>
დამაჯერობლობა/ ეჭვი	<p>Я\він\вона\ ми\ви(не) впевнений(а,i). Я абсолютно впевнений(а) в....</p> <p>Я сумніваюся, що ... Хочу запропонувати вам</p>
ცოდნა\არცოდნა	<p>Я точно знаю, що ...</p> <p>Я не знаю, що з (чим?) зробити.</p> <p>На жаль, не можу вам сказати.</p>
თვალსაზრისის, ფაქტის, ქცევის, მოვლენის შეფასება	<p>Дуже цікава точка зору\подія.</p> <p>Неприємний\безперечний факт.</p> <p>Дивна поведінка.</p>
ინტერესი	<p>Про що йде мова? Що Ви маєте на увазі? Що це означає? Яким чином? Чому це так? В чому суть справи?</p>
გაკვირება	<p>Як це зрозуміти? Я Вас\тебе не розумію!</p>
აღფრთოვანება, აღტაცება სიამოვნება, სიხარული,	<p>Чудово! Незрівняно! Я в захваті!</p> <p>Мені дуже приємно! А рад /рада! Вітаю від щирого серця!</p> <p>Це найкраща новина!</p>
1.4. აღწერა/დახასიათება	
ადამიანის გარეგნობა/ჩაცმულობა	<p>Вона гарна, вродлива, добра та приємна.</p> <p>Добре/ гарно виглядаєш(ете).</p> <p>Вона/він висока (високий), маленька (маленький).</p> <p>Ваш одяг точно виражає ваш характер!</p>
ადამიანის დახასიათება	<p>Вона/він добра (добрий), ласкава (ласкавий), розумна (розумний).</p> <p>Вона / він справжня(ній) друг!</p>
საგნის აღწერა	<p>Цей предмет великий/маленький, високий/низький, широкий/вузький, твердий/м'який.</p> <p>Який шоколад Вам подобається? Мені дайте темний /світлий шоколад!</p>
1.5. გრძნობები/ემოციური რეაქციები	
სიხარული	<p>Я рада/радий! Чудово! Це мені подобається!</p> <p>Він/вона щасливий/ щаслива!</p>
ბედნიერება	<p>Я така/такий щаслива (щасливий), що ніг під собою не відчуваю!</p>
სინანული	<p>Мені дуже шкода, що так вийшло!</p> <p>Прийміть мої/наші співчуття!</p>
შიში	<p>Я боюсь! Мені/ нам страшно!</p> <p>Не лякайте мене / його/її.</p>

1.6. საჭიროება/სურვილი/მოთხოვნილება	
საჭიროება / სურვილი / მოთხოვნილება	Мені (йому, їй) потрібна Ваша допомога. Я бажаю /хочу мати вірного друга! Моя мрія нарешті здійснилася! Цьому я дуже рада! Мені необхідно вивчити іноземну мову!
1.7. ორიენტირება დროსა და სივრცეში	
დროში ლოკალიზება (საათი, დღე, დღე-ღამის მონაკვეთი, თვე, თარიღი, წელი, წელიწადის დრო)	Коли(що сталося?)., ми (що робили?) Дата, місяць, рік, період, пора року. Коли, котра година, на котру годину? Тоді як(що сталося?)..., вони(що робили?)... а в період(чого?)
ქრონოლოგია, коли\ доки.....тоді, коли до тих пір, поки..... Тоді як Між тим, як Ще ні як після того, як Трохи\ледве\перш ніж, Лише, Перш за все.....,
სივრცეში განთავსება ადგიმლდებარეობა	там....., де.....туди....., куди.....звідти....., звідки Місце знаходження, місце проживання, місце перебування.
1.8. ლოგიკური კავშირები	
მიზეზი, შედეგი	В результаті того, що, тому що, оскільки....., бо Оскільки, те Через те, щов наслідок того, що, завдяки тому, що За те, що..... тим більше, що...
მიზანი	Для того, щоб,(потім\так)щоб
პირობა	Якщо,, якби Якщо, те Коли, У тому випадку, якщо, у тому разі, якщо
დათმობა	Не дивлячись на те, що,, хоча Нехай\хай,

	Правда, але Як ні....., але
შედარება	Як, так....., неначе нібито немов\точно\ так\, неначе Чим, тим
მოქმედების წესი ან ხარისხი такий(-а, -і, - е) \так що до такої степені
ორიბი ნათქვამი	Я запитав, котра година. Я запитав, чи знає він про це. Він нагадав мені, щоб я пішов в магазин. Я відповів, що чекаю гостей.

2. ლექსიკა (სV - სVI)

2.1. ინდივიდის გარემოცვა

2.2. აქტივობები

2.3. ორიენტირები

2.1. ინდივიდის გარემოცვა	ლექსიკური ერთეულები
ადამიანი\ცხოვრების ეტაპები	Людина, етапи життя: вік, дитинство, юність, молодість, старість, похилий вік...
ოჯახი, ნათესავები	Родичі, сім'я, близькі родичі, двоюрідна сестра/брат внук, внучка, родина...
გარემო (სახლი, სამსახური)	Будинок, квартира, будівля, хата, ремонт, меблі, кімнати... робота, робоче місце, офіс, службовий вхід /вихід...
საცხოვრებელი ადგილისაქტივობები	Дім / багатопверховий корпус, двокімнатна квартира, новосілля, купити квартиру, оформити на себе, власник квартири/будинку, власний будинок, вулиця, гараж..
ავეჯისაყოფაცხოვრებო ნივთები	Меблі, господарство, устаткування, прилади, аксесуари... Вхідні / вихідні двері, балкон, гараж... Електричні прилади...
ბუნება და ბუნების მოვლენები\ აქტივობები	Природа, гори, ліс, море, ріка/ річка, поле, поляна, діброва... Природні явища: дощ, сніг, вітер, сонце, холодно, тепло, туман, град... Активність: землетрус, паводок, вулкан, надати допомогу, врятувати себе, інших... Природні ресурси: мінеральні води, корисні

	<p>копалини, газ, нафта, золото...</p> <p>Тварини: дикі звірі, домашні тварини...</p> <p>Навколишнє середовище.</p>
საზოგადოება და სახელმწიფო, ქალაქი და სოფელი	<p>Суспільство та держава</p> <p>Країна, місто, село, селище, земельна ділянка, дача...</p> <p>Громадскість, товариство, коло друзів, політика, економіка, правозахисні органи, громадська оборона, суд...</p>
განათლება	<p>Освіта: дитячий садок, школа, коледж, технікум, інститут...</p> <p>Навчальний рік, урок / клас, лекція (семинар) / аудиторія, план уроку, завдання, залік, іспит, набрання відповідних балів, тестування, державний іспит, оцінка, остаточний результат...</p>
სავაჭრო ობიექტები/ კვების ობიექტები, ტექსტილი	<p>Продовольчі товари- харчові продукти: батон, булка, хліб, молоко, ковбаса, масло, риба, яблука, слива, цибуля, картопля...</p> <p>Промислові товари: сорочка, спідниця, пальто, штани, шкарпетки, сукня...</p> <p>Свіжі / заморожені продукти, термін придатності, дата виготовлення, вартість...</p> <p>Продукти, маркет, супермаркет, гіпермаркет, бутік, консультант, продавець, менеджер...;</p> <p>Знижки, торговельний центр, вага, гроші, ціни, черга...</p> <p>Одяг, взуття, аксесуари, дитячий магазин...</p> <p>Розміняти, розмір, замінити колір,...</p> <p>Ресторан, бістро, кафе, офіціант, бармен, швейцар, меню...; замовити, подати, запросити, заплатити...</p>
ტრანსპორტი/პერსონალი/აქტივობები	<p>Сухопутний, морський, повітряний, надземний, підземний, капітан, машиніст, водій, літак, залізниця, вокзал, перон, зупинка, провідниця, підготовка до взлету, купити квиток, забронювати квитки на (скільки?) осіб?</p>
კულტურული ობიექტები/პერსონალი/აქტივობები	<p>Кіно, театр, виставка, музей, культурний похід, екскурсія, показ мод, ...</p> <p>Майстерність, талант, дар...</p> <p>Сцена, арена, партер, ложа, куліси, подіум, виставочний зал, фое, декорація, програма, публіка, аншлаг...</p> <p>постановка, трупа, мистецький салон, аплодисменти, актор/актриса, музикант, диригент...</p> <p>Слухати з задоволенням, ..аплодувати...</p>
მომსახურების ობიექტები/პერსონალი	<p>Інтернет-кафе, салон краси, перукарня,</p>

აქტივობები	<p>їдальна, банк, державні установи, орган комунального обслуговування, реєстру, агенція цивільного (громадянського) реєстру...</p> <p>Взяти справку / довідку/свідоцтво про (народження, шлюб),взяти виписку, заповнити заяву / анкету, бланк,поставити підпис, підписати.</p>
კომუნიკაცია / კავშირი, ტელეფონი	<p>Комунікація, зв'язок, факс, телефон, мобільний/сотовий/,домашній,робочий, службовий.</p> <p>Повідомлення, попросити до телефону, гудок, дзвінок, відправити / отримати sms-ку, комп'ютер, Інтернет, користуватися інтернетом, зверігати інформацію, перезагрузити, ...</p>

2.2. აქტივობები	ლექსიკური ერთეულები
შემეცნებით - გასართობი აქტივობა / თავისუფალი დრო\ სპორტი\	<p>Добре проводити час, хобі, танцювати, співати, малювати, грати на піаніно/гітарі,...</p> <p>Займатися спортом: бігати, плавати, боулінг, слот-клуб...</p> <p>У нас в школі є комбінований спортивний стадіон.</p> <p>Вести активне життя, отримувати задоволення...</p>
დღესასწაულები და ზეიმები	<p>Відмітити ювілей / день народження, свята, зустрічати Новий рік..</p> <p>Накривати святковий стіл. . . прошу до святкового столу, зустрічати / проваджати гостей.</p> <p>Радити, дарувати подарунки, банкети, святковий прийом, святковий вечір, релігійні свята...</p>
აღქმა და ინტელექტუალური აქტივობები	<p>Подумати, проаналізувати, прийняти, логічно осмислити, сприйняти...</p>

2.3. ორიენტირები	ლექსიკური ერთეულები
მახასიათებლები	
ზომა	<p>Розмір \рівень\не більше 5 сантиметів/ метрів/ кілометрів, півметру...</p> <p>Який номер взуття ви носите? Загорніть, будь ласка!</p>
წონა\რაოდენობა	<p>Вага, кількість, черговість.</p> <p>Кілограм, грам, літр, пів літра, тона, центнер</p> <p>Зважте мені: кілограм цибулі, один бур'як, чотири моркви, два кілограми картоплі та 200 грамів зелені.</p>
ტემპერატურა, ტენიანობა	<p>від 5 градусів, плюс /мінус..., туман, висока</p>

3. грамати́ка

грамати́კის სწავლება კონტექსტშია სასურველი და არა კონტექსტისაგან მოწყვეტილად, რაც საკომუნიკაციო მიზნებს უნდა ემსახურებოდეს. წესებისა და ტერმინების ზეპირად სწავლება არ არის რეკომენდებული. მოსწავლეს საშუალება უნდა მიეცეს დააკვირდეს, ამოიცნოს, გაიაზროს და კონტექსტში გამოიყენოს გრამატიკული თავისებურებები და კონსტრუქციები/ მოვლენები. ამისათვის სასურველია:

- ასათვისებელ ენობრივ მასალაზე აგებული დიდაქტიზებული ტექსტების მეშვეობით გრამატიკული მასალის სახალისო, ადვილად გასაგებ ზეპირ თუ წერილობით საკომუნიკაციო სიტუაციებში მიწოდება;
- მრავალფეროვანი აქტივობებისა და სავარჯიშოების შეთავაზება.

3.1. მორფოლოგია

3.2. სინტაქსი

3.3. მართლწერა

3.4 ტექსტი

3. Граматика

3.1. Морфологія

Іменник:

Родовий відмінок

- особливості відмінювання іменників чоловічого роду в родовому відмінку.
- особливості відмінювання множини іменників у родовому відмінку.
- відмінювання іменників, що мають форму лише множини.
- закінчення -ів: ласощів, дріжджів, сходів, обіймів, окулярів, Жигулів, Чернівців;

Незмінювані іменники.

Давальний відмінок однини:

- назви істот з закінченням -ові (тверда група), -еві (м'яка й мішана групи): (батькові, синові, мулярові, слюсареві, сторожеві, газетяреві, коневі, горобцеві);
- назви неістот з закінченням -у: (дубу, столу, мосту, суду, заводу, краю). *Знахідний відмінок однини:* співпадіння форми іменників у знахідному та родовому відмінку (бачу товариша, лікаря).

Закінчення прикметників, займенників і порядкових числівників жіночого, чоловічого роду в *орудному відмінку* однини (-ою, -єю, -им, -ім, -ім)

Кличний відмінок імен, по батькові. Треба (потрібно, необхідно) читати ... Слова вітання. Шанобливе звертання до старших: Добрий день, Олександрє Васильовичу! Доброго дня, Валентино Іванівно!

Особливості впливу зміни закінчення на значення слова. (**алмаза** (коштовний камінь) – **алмазу** (мінерал), **акта** (документ) – **акту** (дія), **апарата** (прилад) – **апарату** (установа)..

Прикметник

Загальне поняття про прикметник.

Поділ прикметників за значенням: якісні, відносні й присвійні.

Творення ступенів порівняння прикметників (проста й складна).

Відмінювання прикметників.

Дієслово

Основні форми дієслова: неозначена форма, особові форми, дієприкметник, дієприслівник, безособові форми на **-но**, **-то** (загальне ознайомлення).

Неозначена форма (інфінітив) та особові форми. Доконаний і недоконаний види дієслова.

Дієслова I і II дієвідмін. Дієвідмінювання дієслів теперішнього і майбутнього часу.

Чергування приголосних у всіх формах теперішнього часу дієслів I дієвідміни.

Дієвідмінювання дієслів з часткою – ся (-сь): (братися, учитися, боятися).

Особливості дієвідмінювання дієслів: *дати, їсти*, та дієслів з коренем – *вісти* – (*доповісти, розповісти та ін.*)

Майбутній час дієслів. Складена та складна форми майбутнього часу. Конструкції: (*Я буду писати (писатиму), Що ти робитимеш завтра? — Завтра я буду писати (писатиму)*)

3.2. Синтаксис

Сполучати слова, доповнювати, трансформувати речення, добираючи належну форму слова, відповідні засоби зв'язку між частинами речення, між реченнями у групі пов'язаних між собою речень тощо;

Складне речення і його ознаки;

Складнопідрядне речення, його будова і засоби зв'язку в ньому. Основні види складнопідрядних речень: з означальними, з'ясувальними, обставинними підрядними частинами.

Складнопідрядні речення з кількома підрядними.

Речення із звертаннями, вставними словами (словосполученнями, реченнями).

Складні синтаксичні конструкції. (*Як швидко минають дні, коли в людини є хліб і вод, і як повільно течуть вони, коли немає ні ковтка води. (С. Скляренко).*)

3.3. Правопис

Зміни приголосних при додаванні суфіксів -ськ-, -ств-

Написання **не** з прикметниками.

Основні правила переносу, складоподіл і перенос частин слова

Позначення на письмі ненаголошених голосних [e], [и] у коренях слів.

Сполучені слова, доповнення, трансформування речення.

Стилістика. Основні стилі літературної мови. Розмовний стиль української мови, його особливості.

Художній стиль. Особливості художнього стилю. Прикметникові, дієприкметникові та дієслівні форми художнього стилю.

3.4. Текст

Текст (риторичний аспект). Удосконалення вміння правильної вимови голосних і приголосних у процесі виступів з доповідями, повідомленнями і творами на певну соціокультурну тему.

Функціональні типи тексту: опис, розповідь, обговорення, обґрунтування, доказ.

Композиція. Конфлікт і сюжетні елементи.

4. соціокультурна та культурна

- **Український сафогадогба.** Український національний хасіаоти.
- **ганателгба;**
- **ახალგაზრდების ცხოვრება** (თავისუფალი დრო/გართობა/დასვენება; მონაწილეობა საზოგადოებრივ ცხოვრებაში; ურთიერთობები; გატაცებები); ახალგაზრდული ოლიმპიადები, ინფორმაციის მიღებისა და გაცვლის კულტურა);

- გეოგრაფიული ცნობები ქვეყნის შესახებ; ქვეყნის გეოგრაფიული მდებარეობა, მეზობელი სახელმწიფოები, სახელმწიფო ენა, უკრაინული ენის ადგილი მსოფლიო ენათა შორის;
- კიევი, ხარკოვი, ლვოვი, ოდესა, ყირიმის ავტონომიური რესპუბლიკა. მათი ისტორია, მნიშვნელობა, ღირსშესანიშნაობები;
- ქვეყნის პოლიტიკური წყობა, ადმინისტრაციული მოწყობა;
- ცნობილი ადამიანები (მეცნიერი, მომღერალი, სპორტსმენი);
- ისტორია - მნიშვნელოვანი ისტორიული ეპოქები/მოვლენები, ცნობილი ისტორიული პირები; კიევის რუსეთი, როგორც უძველესი სლავური ენისა და კულტურის კერა.
- ხელოვნების სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლები: გრაფიკა, ორნამენტი, მუსიკა, თეატრი.
- ლიტერატურა – ქართულ-უკრაინული ლიტერატურული ურთიერთობები. მე-XIX და მე-XX სს. მწერლები და ნაწყვეტები მათი ნაწარმოებებიდან;
 - სოციალური, რელიგიური, ეთნიკური პრობლემები თანამედროვე უკრაინულ საზოგადოებაში;
- რეგიონალური თავისებურებები;
- სამეცნიერო და ტექნიკური მიღწევები;
- ეკოლოგია;
- ცნობები უკრაინისა და საქართველოს ურთიერთობებიდან (XX ს. 90-ანი წ. – XXI ს. დასაწყისი).

**საბაზო-საშუალო საფეხურის უკრაინული ენის პროგრამის შინაარსი
VII-VIII დონეებისათვის (სVII, სVIII)**

სარეკომენდაციო შინაარსი

პანორამა

1. სამეტყველო ფუნქციები

- 1.1. სოციალური ურთიერთობის დამყარება
- 1.2. აზრი, პოზიცია
- 1.3. ინფორმაციის გაცვლა
- 1.4. ემოციების, გრძნობების გამოხატვა
- 1.5. დროში ორიენტირება
- 1.6. სივრცეში განთავსება
- 1.7. ლოგიკური კავშირების გამოხატვა
- 1.8. იძულება, რჩევის მიცემა

1. ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები VII-VIII დონეებისათვის (სVII-სVIII)

სამეტყველო ფუნქციები	ლინგვისტური რეალიზაციის ნიმუშები
1.1. სოციალური ურთიერთობის დამყარება	
მოკითხვა	Доброго дня! Як ти живеш? Як в тебе справи? Як самопочуття? Добре, дякую! Все гаразд/чудово! Спасибі, добре /непогано /так собі..
პიროვნების წარდგენა	Я би хотів / хотіла з Вами познайомитися... Давайте познайомимся!

	<p>Дуже приємно! Ми не зустрічались раніше? Можете назвати мені (як ваше) ім'я, по батькові. Пан / Пані (ім'я)...</p>
თავაზიანად მიმართვა	<p>У діловому мовленні: Шановний /на/ Пані /Пане Олегу! Шановні друзі / колеги / гості...</p>
მობოდიშება	<p>Прошу вибачення! Я дуже шкодую, що так сталося. Боюся, що я не зможу вам допомогти.</p>
მადლობის გადახდა და სათანადო პასუხი	<p>Прийміть мою подяку! Я/ми Вам дуже вдячна (вдячні). Величезне вам спасибі! Заздалегідь вам вдячні!</p>
სტუმრის მიღება შეთავაზება, დაპატიჟება, დათანხმება\ უარის თქმა	<p>Нас запрошують на урочистий вечір/прийом/ювілей! Цей захід відбудеться в Палаці Україна з нагоди 50 – річного ювілею видатного письменника.... (кого?) Святковий вечір починається о (...) годині, в (де?)..... В ньому будуть брати участь політичні діячі та відомі люди. Дякую, обов'язково прийду! На жаль, не зможу прийти, у мене інші справи. Із задоволенням прийму Ваше запрошення. Отже, домовились!</p>
ინტერაქცია სუფრასთან (სახლში და საზოგადოებრივი კვების ობიექტებში)	<p>Чи є у вас вільні столики? На жаль, усі зайняті. Доведеться трохи зачекати. Ми краще зачекаємо, поки звільниться столик для двох. Що будете замовляти? Я б хотіла щось українське/національне. Що ви порадите? Можна принести рахунок? Сьогодні я запрошуюю! У цієї страви цікавий смак.</p>
ტელეფონით საუბარი	<p>Я можу замовити/викликати таксі до аеропорту? Я хочу змінити номер телефону / взяти новий номер... Мені треба записати ваш номер телефону. На жаль, абонент не може прийняти ваш дзвінок! Номер зайнятий. Абонент не відповідає. Я вас не чую, повторіть ще раз, будь ласка.</p>
დამშვიდება	<p>Заспокійтесь, нічого страшного! Не турбуйтеся. Ваше занепокоєння швидко пройде.</p>
თხოვნის გამოხატვა	<p>Дайте мені будь ласка щось від головного болю... Я Вас прошу, зробіть телевизор тихіше... Можна Вам запропонувати піти на виставку зі мною? Невже це можливо?</p>
გაფრთხილება, გარანტირება	<p>Будьте уважними! Увага! Будьте уважними! Під час обідньої перерви, всі робітники відпочивають! Не залишайте власні речі!</p>

	<p>Він несе відповідальність за виконання наданої правочинності. Я не можу гарантувати вам безпеку, якщо не будете слухати мене! Я гарантую, що машина довго буде працювати!</p>
კეთილი სურვილების გამოხატვა	<p>Бажаю Вам щастя, здоров'я та гарного настрою! Я Вам дуже вдячний за побажання! Успіхів! Від щирого серця бажаю вам.....</p>
ინტერაქცია სავაჭრო ობიექტებში	<p>Що ви тут купуєте? Вам подобається нова колекція? Де знаходиться магазин? Де можна купити сорочку, спідницю, штани, черевики? Це мені підходить! Як раз мій розмір та мій улюблений колір. Мені подобається мій вибір! Який номер взуття ви носите? Як ви будете розраховуватися, готівковою чи безготівковим розрахунком?</p>
ინტერაქცია მგზავრობისას	<p>Замовити авіабілет (як?) через Інтернет/по телефону; Заплатити за допомогою кредитної картки. Коли відлітає рейс №...? Оголошується/починається посадка на рейс номер..., наступний по маршруту (якому?) Тбілісі- Київ... Рейс затримується на 2 (дві) години. Пройти паспортний контроль. Покажіть ваш паспорт Виїзна/в'їзна митна декларація. Займіть ваше(-і) місце(-я) в салоні. Де Ваші квитки? Ось, візьміть! Щасливої дороги! У салоні літака палити забороняється! Шановні пасажери, не залишайте особисті речі!</p>
ინტერაქცია ბანკში	<p>Здійснення банківських операцій: відкрити рахунок (який) / поточний в ларі / в доларах/ в євро/ в гривні /, розрахунковий рахунок... Банківська каса, заплатити в касу, гроші внести в касу... Банкомат / вставити пластикову картку, ввести свій пін-код/ вибрати мову операції, зняти/взяти гроші, залишок на рахунку, зняти суму, яка сума? великі/ дрібні куп'юри. Заробітна плата та інші грошові операції нараховуються на пластикову картку. Відділ грошових переказів /заповнити анкету/ отримувач грошей... У випадку порушення договору, банк буде наносити різні санкції на клієнта</p>
კრედიტის გაფორმება\ გამოტანა	<p>До кого можу звернутися з приводу оформлення кредиту? Які документи потрібні для заповнення анкети для</p>

	<p>оформлення кредиту? Чи я зможу оформити кредит не маючи щомісячну заробітну плату? У великих магазинах оргтехніки, можна відразу оформити кредит на телефон, комп'ютер, музикальний центр, фотоапарат та забрати бажану техніку. У випадку затвердження кредиту, Ваша щомісячна процентна ставка складає (скільки) гривень.</p>
1.2. აზრი, პოზიცია	
პოზიციის გამოხატვა კამათისას, დასაბუთება, საკუთარი აზრის დაცვა, სხვისი აზრის გაზიარება ან უარყოფა	<p>Моя позиція зовсім інша і не співпадає з твоєю. Ми говоримо не про це, мається на увазі проблема навчання в університеті/коледжі. Завжди буду твердо стояти на своїй думці, хоча, інша думка теж цікава... Повністю з вами згодна /згоден, але, може не треба бути так впевненою / впевненим в (чому?)</p>
დარწმუნებულობის ხარისხი\ ეჭვი, მოლაპარაკება, თანხმობა ან უარი ერთობლივ მოქმედებაზე	<p>Я не впевнена, що ти зможеш це зробити. Чи ти впевнений в (чому?) ... Майже впевнена/впевнений Я переконаний в тому, що Він сказав (сказала) чітко та ясно та не збирається міняти думку. Може ви помилилися? Я вам раджу ще раз перевірити... Укласти мирну угоду між суперечливими сторонами. Обидві сторони твердо були впевнені в досягненні мети, але вийшло інакше. Очікуваний результат не відповідає встановленим стандартам. З метою покращення співпраці компанії дійшли до згоди. Менеджер персоналу разом з іншими керівниками підприємства має затверджений план підвищення кваліфікації співробітників. Наші думки повністю співпадають.</p>
ცოდნა\არცოდნის გამოხატვა	<p>Він/вона виявив (виявила) неправильне користування обладнанням. Я знаю (що?), ... володію (чим?)</p>
საქმიანი წერილი	<p>Рекомендальний лист Шановний/на,ні (хто?) друзі /колеги ... Маю честь звернутися до Вас з проханням..., звернути Вашу увагу на (що?) Хочу взяти участь в конкурсі, в розробленні плану навчання /плану сформування (чого?)... З газетної статті /від друга взнав /взнала, що проводиться конкурс молодих акторів / учнів / студентів ... Дозвольте розказати про себе. Маю досвід цієї роботи</p>

	<p>Сподіваюсь, що моя кандидатура зацікавить Вас... Хочу спробувати свої сили. З повагою, (ім'я, прізвище, по батькові) Щиро Ваш (ім'я, прізвище, по батькові)</p> <p>Ділова переписка / наукова публікація. Я, (хто, ім'я, прізвище, по батькові) уповноважую (кого?)... Надаю правомочність (кому?) від мого імені вести мої справи / заповнити заяви, анкети / підписуватися Згідно усного / письмового домовлення / договору сторін, . Відповідно закону України / Грузії «про (що?)», ... хочу / хочемо, зобов'язаний/ маю. Радий/рада повідомити Вас про успішне складання іспитів. Просимо мати на увазі</p> <p>До відома глядачів... Завчасно вдячні за надану допомогу. Сподіваємося на майбутнє співробітництво з Вами.</p> <p>Рубрики CV\ Резюме: П.І.П: Мета: Досвід роботи (починаючи з останнього місця роботи): Освіта: Вища / професійна/ початкова. Досвід, виховання, культура мовлення, поведінка. Нагороди, дипломи, сертифікати. Знання іноземних мов/ володіння іноземними мовами /знання комп'ютерних програм: Статті, публікації, хобі, та інше.</p>
1.3. інформациის გაცვლა	
ინტერნეტით სარგებლობა	<p>Користуватися електронною поштою, відкрити веб-сторінку. Знати операційні системи (чого?) Windows? Запустити нову програму редагувати (що?) текст.... Працювати в програмі Word\ Excel\..., Excel\ Word – програма,(яка?) дозволяє обробляти базу даних, розрахунків, зкоректувати текст...</p>
1.4. ემოციების, გრძნობების გამოხატვა	
გაკვირვება	<p>Дивно! Сім чудес світу всіх здивовує! Як не дивно, але ще не чекали вас, скучали за вами! Невже ви цього не бачили? / не знали?</p>
ინტერესი	<p>Цікаво взнати, ...бажано знати... Можете задовольнити мою зацікавленність?...</p>
სიამოვნება, სიხარული,	<p>Це неймовірно! Яка краса! Який приємний та</p>

აღფრთოვანება	неочікуваний подарунок! Вам вдалося мене здивувати!
1.5. დროში ორიენტირება	
დროში ლოკალიზება (საათი, დღე, დღე-ღამის მონაკვეთი, თვე, თარიღი, წელი, წელიწადის დრო)	Вона / він щодня / ввечері / вранці/ ходить на заняття Щоб вставати рано, не треба лягати пізно. У неділю всі ідуть до церкви / на базар ... Недивлячись на погану погоду, гуляти дуже приємно та корисно. Танцювали аж до самого вечора/ранку, ... О другій годині я приходжу з університету та обідаю.
ქრონოლოგია	<i>Сполучники сурядності:</i> Як вчора, так і сьогодні. Ти скажи: чи сніг, чи хуртовина замели усі твої листи. Коли б не ми, то й ви б не шелестіли.
1.6. სივრცეში განთავსება	
ადგილმდებარეობის მითითება	йти до школи, виїхати з міста, хмари над головою, далеко від дому...
1.7. ლოგიკური კავშირების გამოხატვა	
მიზეზი, შედეგი	<i>Дієприслівниковий зворот, - у реченні виконує роль обставини;</i> <i>Антім заснув, не погасивши світла.</i> <i>Петро швидко вийшов, зачинивши за собою двері.</i> Закривши очі, він злегка стогнав, ніби уві сні. Він прийшов, незважаючи на те, що його відраджували. Він сказав, що зробить завтра.
შედარება	Якби ви вчилися так, як треба, то й мудрість би була своя. Не тільки хлопці, а й дівчата йдуть у похід.
მოქმედების წესი ან ხარისხი	В небі ластівка мріє далека, що на крилах весну принесла. Сонце пекло так, що й уночі степ пашів.

2. ლექსიკა (სVII-სVIII)

- 2.1. ინდივიდი
- 2.2. ინდივიდის გარემოცვა
- 2.3. აქტივობები
- 2.4. ორიენტირები

1.8. ინდივიდი	ლექსიკური ერთეულები
ტანსაცმელი/აქსესუარების/აქტივობები	... вихідний /щоденний одяг, блузки, плащ, кроватка, шкарпетки, босоніжки, хустка; одягатися модно. Брати, вибрати, загортати, купувати (купити), показувати (показати), продавати (продати). .. Губна помада, зубна паста/ щітка. У нас сьогодні великий вибір.

	Спортивний, широкий, дитячий, короткий... Віддавати останню сукню.
ჰიგიენა\აქტივობები და ჯანმრთელობა\ ავადმყოფობა\ აქტივობები	... мило, шампунь, крем, одеколон парфуми. Бути в формі. Приємно / гарно виглядати. Займатися спортом, вести здоровий образ життя. Тяжкі захворювання / тяжка хвороба. Лікар, педіатр, лікувальний заклад, стаціонар, клініка, палата, ліки... Діагноз, назначене лікування, по рецепту, страхова компанія... Викликати, виписати, кашляти, одужати, почувати, хворіти.

1.9. ინდივიდის გარემოცვა	ლექსიკური ერთეულები
ვინაობა და სამოქალაქო მდგომარეობა	Українці, грузини, європейці, азіати, янки...; Посольство, консул, консульство, статі на консульський облік... Орган реєстрації актів громадянського / цивільного стану, паспортний стіл, відділ запису /реєстрацій актів цивільного стану... Посвідчення на тимчасове проживання, довідка видається за місцем вимоги.
ბუნება და ბუნების დაცვა	... екологічна обставина, екологічна катастрофа, захист природи, заповідник. Фонд захисту флори та фауни. Природно-заповідний фонд України , розвиток заповідної справи в Україні . Негативні наслідки, екологічна криза. Хмарність та опади, температура повітря, °С, вологість повітря, %, атмосферний тиск, мм.рт.ст, Напрямок та швидкість вітру, м/с Україна володіє чудовою природою
საზოგადოება და სახელმწიფო	Суспільство та держава. Спільність людей /інтересів / фахів / ... Держава забезпечує безпеку своїх громадян. Громадське товариство.
განათლება	Початкова / вища освіта, вищий навчальний заклад, технікум, лицей, коледж, освіта за кордоном, платне / безплатне навчання. Система освіти України / Грузії. Заклади освіти, галузі освіти, структура освіти. Дошкільна / загальна середня освіта; позашкільна освіта; професійно-технічна освіта; вища освіта; післядипломна освіта; докторантура; самоосвіта.,
მომსახურების ობიექტებისპერსონალი აქტივობები банк, агенція нерухомості, пошта, перукарня, ремонт обладнання/взуття, заплатити за комунальне обслуговування. Ми ставимося до наших клієнтів доброзичливо, з повагою та розумінням.

	Ми пропонуємо найбільш привабливі продукти та послуги Банку, які максимально задовольняють та відповідають запитам клієнтів.
მედია	Засоби масової інформації , — преса (газети, журнали, книги), радіо, телебачення, інтернет, кінематограф, звукозапис і відеозапис, відеотекст, телетекст, рекламні щити і панелі, домашні відеоцентри, що поєднують телевізійні, телефонні, комп'ютерні та інші лінії зв'язку. Звернення до масової аудиторії, доступність багатьом людям, корпоративний зміст виробництва і розповсюдження інформації....
მეცნიერება და ტექნიკა	Наука — це процес творчої діяльності. Наука — система знань. Основне призначення техніки — звільнення людини від виконання фізично важкої роботи. Сучасні досягнення науки та техніки.

1.10. აქტივობები	ლექსიკური ერთეულები
აღქმა და ინტელექტუალური აქტივობები	Самопізнання, інтелектуальні активності, ... Найвищим рівнем самоосягнення людини своєї сутності є відкриття для себе свого покликання та призначення.

2. გრამატიკა

გრამატიკის სწავლება კონტექსტშია სასურველი და არა კონტექსტისაგან მოწყვეტილად, რაც საკომუნიკაციო მიზნებს უნდა ემსახურებოდეს. წესებისა და ტერმინების ზეპირად სწავლება არ არის რეკომენდებული. მოსწავლეს საშუალება უნდა მიეცეს დააკვირდეს, ამოიცნოს, გაიაზროს და კონტექსტში გამოიყენოს გრამატიკული თავისებურებები და კონსტრუქციები/ მოვლენები. ამისათვის სასურველია:

- ასათვისებელ ენობრივ მასალაზე აგებული დიდაქტიზებული ტექსტების მეშვეობით გრამატიკული მასალის სახალისო, ადვილად გასაგებ ზეპირ თუ წერილობით საკომუნიკაციო სიტუაციებში მიწოდება;
- მრავალფეროვანი აქტივობებისა და სავარჯიშოების შეთავაზება.

3.1. მორფოლოგია

3.2. სინტაქსი

3.3. ტექსტი

3.4. ფრაზეოლოგიზმები

3. Грамматика

3.1. Морфология

Дієприкметნიკ

Відмінювання дієприкметників за родами, числами та відмінками.

Особливості відмінювання дієприкметників. (у знаходному, місцевому відмінку: - паралельні закінчення: -ому та ім.: *на скошеному лузі – на скошенім лузі, у посивілому волоссі – у посивілім волоссі*).

Активні дієприкметники (від перехідних слів: *лежачий камінь – камінь, що лежить*)

Пасивні дієприкметники (від перехідних дієслів: завершена справа – справа, яку завершили)
Визначення інфінітиву дієслова, від яких утворені дієприкметники, його види та суфікси.
Утворення пасивних дієприкметників минулого часу, суфікс – н; (-аний, - яний, -ений, - ований), або – т: (тий, а-, е-, і.)

Утворення дієприкметників (від неперехідних дієслів та перехідних дієслів, від дієслів недоконаного виду і доконаного виду).

Безособові дієслівні форми на-но, то- (дієслівні форми, які називають виконану невідомим чи неназваним предметом дію: *(лист буде надіслано; так написано в газеті)*)

Дієприслівник (форма дієслова).

Дієприслівник, як особлива незмінювана форма дієслова.

Дієприслівник, як поєднувач в собі ознаки дієслова та прислівника.

Ознаки дієслова (співай–співаючи, ловити–ловлячи, прочитати – прочитавши), морфологічні ознаки виду: видячи, несучи, працюючи.

Ознаки прислівника: слухаючи, пробігший.,

Творення дієприслівників, дієприслівникові структури.

Дієприслівниковий зворот.

Прийменник, як частина мови

Первинні (непохідні) і вторинні (похідні) прийменники.

Вживання прийменника. Значення і склад прийменників. Розряди прийменників за значенням.

Написання прийменників: (складні прийменники, утворені від первинних за допомогою прийменника з (із), (з-за, з-над, з-під).

Особливості вживання прийменників з давальним відмінком: *(видно по очах)*.

Морфологічні ознаки, синтаксична роль.

3.2. Синтаксис

Чуже мовлення.

Поняття про пряму мову й слова автора.

Передача чієгось висловлювання чи думки за допомогою прямої мови, непрямої, невласне прямої і авторської мови.

Особливості живого усного мовлення: експресія, звертання, вигук тощо, його лексичні, граматичні й стилістичні особливості. *(«Васильку, го-ов! А йди сюди!» - гукнув з подвір'я батько (М. Коцюбинський).*

Використання слова автора.

Різновид прямої мови: діалог.

Зміна прямої мови непрямою. *(«Я, коли виросту, теж садівником буду! – не зводячи очей з дядька Степана, палко промовив Юрко (І. Цюпа). – Юрко, не зводячи очей з дядька Степана, палко промовив, що він, коли виросте, теж садівником буде!)*.

Інші способи передачі чужого мовлення.

Цитата.

Цитування двох видів: у вигляді прямої мови й у вигляді непрямої мови. *(Шевченко був глибоко переконаний, що український народ порве кайдани колоніалізму, тому й заявляв: «Встане правда! встане воля!» «Борітеся – поборете!» - закликав він; («Поета не лякає, що, може, десь у «снігу на чужині» доведеться йому загинути...).*

Абзац.

Поділ тексту на абзаци.

Загальне поняття про словосполучення.

Лексичні і синтаксичні словосполучення, (*з доброго дива (безпричинно), і вдень і вночі (постійно)*).

Утворення словосполучень при творенні речень.

Сурядні та підрядні словосполучення. Побудова та вживання словосполучень. Побудова словосполучень з підрядним зв'язком керування. (*пробачте мені (а не «мене»), мені болить (а не «мене» болить), завдати шкоди (а не завдати шкоду), звернутися за адресою (а не «по адресі»)*).

Синтаксичний центр у реченні. Вираження та відсутність синтаксичного центру у реченні.

Розширення синтаксичного центру другорядними членами речення. (1. Разлука навчає (кого?)

– нас. 2. Разлука навчає нас (чого?) - любити. 3) Разлука навчає нас любити (як?) – щиріш....)

Складне безсполучникове речення

Речення з відносно рівноправними, незалежними одна від одної частинами: (*На білу гречку впали роси, веселі бджоли одгули, замовкло поле стоголосе в обіймах золотої мли (М. Рильський)*)

Речення з відносно залежними частинами, одна з яких пояснює, доповнює іншу: (*Будеш сіяти з сумом – вродить печаль (М. Стельмах)*).

3.3. Текст

Основні категорії тексту: 1) цілісність; 2) зв'язність; 3) структурна організованість; 4) завершеність.

Засоби зв'язку в тексті: літературні, риторичні засоби зв'язку, стилістичні зв'язки, інтонаційні засоби.

Композиційна, тематична структура тексту.

3.4. Фразеологізми

Фразеологізми в українській мові.

Класифікація фразеологізмів за походженням. (театрально-музична діяльність: *входити в роль, помінятися ролями, у своєму репертуарі, коронний номер*; народні звичаї та обряди: *давати гарбуза, облизати макогона, як засватаний*; біблійного походження: *око за око, наріжний камінь, Содом і Гоморра, альфа й омега, у поті чола, друге пришествя, голос волаючого в пустелі*; тощо).

Фразеологізми в українській літературі

- “Він відразу запалився бажанням вилити хоч раз перед живою, чужою людиною свою душу (С. Васильченко)
- “А мені так і кортить розпитати про Марію, так і крутиться на язиці ймення її, та ніяково розпитувати” (М. Коцюбинський)
- “З перших же днів закохався в неї, як сам признався собі, по самі вуха” (А. Головка).

4. Соціокультурна да культура

- **ганталуба;**
- **ახალგაზრდების ცხოვრება** (თავისუფალი დრო/გართობა/დასვენება; მონაწილეობა საზოგადოებრივ ცხოვრებაში; ურთიერთობები; გატაცებები; ახალგაზრდული პრესა/გადაცემები სხვა);
- **გეოგრაფიული ცნობები ქვეყნის შესახებ; უკრაინული ენის ადგილი მსოფლიო ენათა შორის;**

- კიევი, ხარკოვი, ოდესა, ლვოვი, მათი ისტორია, კულტურული ძეგლები, ღირსშესანიშნაობები;
- ქვეყნის პოლიტიკური წყობა, ადმინისტრაციული მოწყობა;
- ცნობილი ადამიანები (მეცნიერი, მომღერალი, სპორტსმენი და ა.შ.);
- ისტორია - მნიშვნელოვანი ისტორიული ეპოქები/მოვლენები, ცნობილი ისტორიული პირები; კიევის რუსეთი, როგორც აღმოსავლეთსლავური კულტურის ცენტრი.
- ხელოვნების სხვადასხვა დარგის წარმომადგენლები;
- ლიტერატურა – მე-XIX და მე-XX სს. მწერლები და ნაწყვეტები მათი ნაწარმოებებიდან;
- სოციალური, რელიგიური, ეთნიკური პრობლემები თანამედროვე უკრაინის საზოგადოებაში;
- რეგიონალური თავისებურებები;
- სამეცნიერო და ტექნიკური მიღწევები;
- ეკოლოგია;
- ცნობები უკრაინის და საქართველოს ურთიერთობებიდან (XX ს. 90-ანი წ. – XXI ს. დასაწყისი).